

309121

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 4.

చెన్న పట్టణము 1917 సం॥ డిసెంబరు నెల 6 వ తేది గురువారము

No. 206

నంపుటము. ౪.

పింగళనామ సంవత్సర కార్తిక మాస బహుళ అష్టమి ర.

సంచిక ౨౦౬

మంచిసమయము! వేసవేలు భర్తృపదేనవి!! వెనుక దొరకవు!!
2 పంచలు కొనువారికి అత్తలార్పాటమున కోర్వని
కోడంద్రప్రలాపము అను గ్రంథముకట్టి ఇవ్వము.

మేలైన జపాణ్ పట్టుపంచలు.

అనేకపంచలు భర్తృపదేనందు
ప్రస్తుతము ధరలు తగ్గించియున్నాము.
వాచకులారా! శృంగారమున్న
నాగరికతయున్న గల మేలైన అనల్
పట్టుపంచలు పండుగదినముల అనంద
ముకొరకు తెప్పించి విక్రయించుచు
న్నాము. ఇందులో ఎరువు, పచ్చ,
అటుపచ్చ, రోజా, మేళు వర్నం.

ఇత్యాది రంగులు గలవి. క్లాసునీయమైనవి, త్వరపడుడు.
5 1/2 మూరనిడివిన్న 2 1/2 మూర వెడల్పుగల పట్టుపంచె 1-కి 2-0-0
జపాణ్ చుట్టుజాలరు చాకము 2 మూరలు ... 1-6-0
8 చాకములు తెప్పించుకొనిన పాన్ బెన్ పేనా ఇవ్వము.
అన్నిటికి పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.
(536) చిరునామ:- రాజలక్ష్మి కంపెనీ,
8, కందప్ప మొదలి నీడి, తిరువల్లి క్లబ్బి, మదరాసు.

NOTICE

(955)

Our marginally noted Salt Pans situated in Chengalput District, Ennore Circle, attached to Vollur and Athiput Factories will be sold. Intending purchasers are requested to address the undersigned for any particulars relating thereto.

	Ac	C
Vollur Factory License No. 34	32	19
Athiput Factory License „ 10	3	20

Mothay Venkanna Garu,
License Holder,
Ellore - Kistna Dt.

AMRUTANJAN
BEST INDIAN PAIN BALM.
PRICE ANNAS 8 PER BOTTLE
SOLD EVERYWHERE.

Our Catalogue sent free on application.
Amrutanjan Depot, Madras & Bombay.

ముతుశోధక

957

ముతుశూల అతిశూరమైన న్యూఢి.
దానిని లొంగింపకున్న సంతానము కలు
గదు. ఈముతుశోధకను సేవించి అనేక
శ్రీలు సంతానవతులై ఇప్పుడు చాల
సుఖించుచున్నారు. నీవు ముతుశూల
వలన బాధపడుచున్నవా? అట్లయిన
ముతుశోధకను సేవింపుము.

వెల డబ్బీ 2-0-0.
గంధర్వ ఫార్మసీ,
రాజమండ్రి తేక, 83, లింగిపెట్టి పేడి, మద్రాసు.

ఆత్మజిజ్ఞాస

శరీరమును విడచినతరువాత ఆత్మస్థితి.
దయ్యముల సద్భావమును గుఱించిన శాస్త్రీయ చర్చ
గ్రంథకర్త:- పా. జగన్నాథస్వామిగారు, బి.ఏ.
చిన్నవైజ్ఞా చక్కనిగ్రంథము వెల రు. 0-8-0.
మనోజరు, ఆంధ్రప్రతికా కార్యాలయము
పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు.

OTTO DILBAHAR REGD

THE

PERFUME OF ORIENTALS

DELICHTFUL & LASTING

(రిజిస్టరు కాబడినది.) ఆటో దిల్ బహార్. (రిజిస్టరు కాబడినది.)

ఇప్పుటికాలపు చుది కనుగనునది, సాటిలేని మనోజ్ఞమగు నువాసనగలది.
అల్కాహాలుగాని, సారాయముగాని, చేర్చబడకయే సిద్ధము
చేయబడిన కేవల పుష్పసారము.

నీ తువాలవై కొన్ని లింపులు చిలుకరించినచో, మనోగ్యమగు
నువాసన నిన్నులవరించును.

ఈ క్రింది పరిమాణముల సీసాలలో నుండును.

చిన్నవైజ్ఞ (అర డ్రాం)	సీసా 1-కి రు	0-8-0
చిట్టరకము వైజ్ఞ 1-డ్రాం	„ „	0-12-0
సీరాక్ వైజ్ఞ 2 „	„ „	1-4-0
వెద్దవైజ్ఞ 4 „	తేక 1/2 డ్రాం „	2-0-0

బి.పి. భర్తృపం రు 0-4-0 ప్రత్యేకము.

పల్లెల, పట్టణములందలి ప్రసిద్ధమగు ప్రతిమిపులూను దొరకును. దీనికి
అనేకమగు నకలుపెట్టు కలవు. కావున, తాము కొనునపుడు సీసాపైన
ను, కాద్దవైనను ఆటోదిల్ బహార్ అను పేరును పరిశీలింపుడు. ఈఆటో
దిల్బహారుయొక్క సలక్షణములను పరిశీలనచేయ గోరువారి దిగువవారికి
వ్రాసినచో అజాకిమ్మతుగల నువాసనకార్డు ఉచితముగ పంపుదురు.

పోల్ ఏజెంట్స్ ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కో; నెం. 1118, జమ్నామసీదు బొంబయి.

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.

తలనొప్పుల మాన్పును.
సార్వభౌమ నొప్పుల బార
దోలును. వాయువు
సోట్ల పోగొట్టును.
నువాసనగలిగి యుండును.
ప్రతిముంట నుండగినది.

వనమూలికలనే హిందూ దేశమందు
తయారుచేయబడు మంచిమందు.
దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.
అమృతాంజనముడిపో, బొంబాయి అండ్ మద్రాసు.

తామర తైలము

డబ్బా 1-కి 0-6-0 (అరులగాలు)

దీనిని కాచిన చర్మము గలు పెక్కదు. మంట యుండదు.
అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు.

పారిశ్రామిక వస్తుప్రదర్శనసమ
యమునను రాజప్రతినిధిగారు
చెన్న పురికి అరుదెంచ సమయమున మోటారుబండ్లు
కావలయువారు ఆకాశంగము కలుగకుండుటకయి
తక్షణము ఈ క్రింది పేరుగలవారికి దరఖాస్తు చేసి
కొనవలయును:

మోటారు కళావేయన్న కంపెనీ,
971 మాంటుకోడ్, మదరాసు.

తేలుమందు వెల సీసా ౧-కి 0-8-0

కుట్టినచోట కొంచెము మంచుపోసిన బాధ మామగును

తేలుకాటువలన విషము పెత్తురులో ప్రవేశించదు.

తేలుకాటువలన అపాయము లేదు గాని విశేష బాధగలదు.

బాధ నరముల వెంట పెద్దనరము
దగ్గరనుండి-గుట్టప్రారంభించును
కుట్టినచోటను బండ పొరునటుల
చేసిన బాధ తగ్గును. ఈవ్రాతము
ననేకులు పరిశీలించిరి. ఇది మిగుల
ఘాటుగలిగి నీటివలె నుండును.

మోహిని వైలము:- శ్రీ పురుషులు వాడు
టకు యోగ్యమైనది. మెదడుకు చలువజేయును.
వెండుకలు చాలకుండును. వెండుకలు నుచువు
చేరుకు. నువాసన గలిగియుండును. 0-12-0

అమృతాంజనం డిపో. 109, ఫోరోడ్డు, బొంబాయి,
6, కంబుపెట్టి పేడి, మద్రాసు.

నోటిసు.

978

నర్సారావుపేట డిస్ట్రిక్టు మునసపుకోర్టులో
O. S. 262 of 1917.

మువ్వల వెంకం శెట్టి సా॥ వలపర్ల. వాది
సూరేశ్వర్ గామచంద్రయ్య } ప్రతివాదులు
నర్సారావు

ప్రతివాదుల తండ్రి యగు లేటు సూరేశ్వర్ శీతయ్య 17-4-1914 తేదీన వ్రాసియున్న రెండు ప్రామాణిక నోట్ల అసలు సాయుధాలు రాబట్టుకొనుటకు యీ నెంబరున వాది దావా తెచ్చియున్నాడు. సదరు దావాకు 1 ప్రతివాది సూరేశ్వర్ రామచంద్రయ్య 3 ప్రతివాది యారత్తయ్య అనువారలు ఆక్షేపణలు చెప్పగలదులకు ది 11-12-17 తేదీ వాయిదా అయివున్నది. గనుక సదరు వాయిదా రోజు 10 గంటలకు నర్సారావుపేట డిస్ట్రిక్టు మునసపుకోర్టువారి యెదుట హాజరయి తమకు గల ఆక్షేపణలను తెలియజేసుకొనవలసినదిగా సదరహీలకు యిందుమూలముగా తెలియజేర్చడమైనది.

ఎన్. జగన్నాథ రావు,
నర్సారావుపేట. వాది తరపున ప్లీడరు.

మదరాసు అందు సదరక్ మరాటా రైల్వేకంపెనీ.

(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది.)

1917 మదరాసు క్రిస్మస్ పార్కు ఫెయిరు

1917 సం॥ డిసెంబరు మాసములో జరుగబోవు క్రిస్మస్ పార్కు ఫెయిరు ఉత్సవసందర్భమున మూడవ క్లాసులో ప్రయాణముజేయుటకు రిటరను టిక్కెట్లు ఈ క్రింద జూపబడిన ప్రేక్షకుల నుండి రాను, పోను మొయిలు బండి ధరలలో 1½ వంతు చొప్పున నను ఇతరబండ్ల ధరలలో 1½ వంతు చొప్పున విక్రయించ బడును:—

గూడూరునుండి విశాఖపట్టణమునకు

తెనాలి	...	రేపల్లి
రేనిగుంట	...	రాయచూరు
కాట్నాడీ	...	బెంగళూరిసిటి
హూస్సేట	...	(బందరు) మచిలీపట్టణము
హిందూపూరు	...	గుంటకల్
ధర్మవరము	...	పాకాలా
బొమ్మసముద్రము...	...	కొండగుంట

పై రేట్లకు అసలు టిక్కెట్లకు అదనముగ పార్కు ఫెయిరుకు ప్రవేశకట్టము 0-4-0 అనాలు చేర్చబడును. పార్కు ఫెయిరుకు ఈయబడు టిక్కెట్లు మూడుభాగములు కల్పియుండును.

1. మొదటిభాగము:—పై ఊళ్లకు పోవుటకు.

2. 1917 సం॥ డిసెంబరు 22 నుండి జనవరి రెండవ తారీఖుల లోపుగ ఏ దినమందైన పార్కు ఫెయిరు జూబిలీ పోవుటకు (మొదటి రోజు ఆఖరు రోజు కలుపుకొని)

3. మూడవ భాగము తిరిగి యింటికి పోవుటకు పయోగించబడును. పిల్లలకు పెద్దబండ్ల క్రియ బడిన ప్రత్యేకపు రేట్లలో సగమువంతు ఛాజ్ చేయబడును. ప్రవేశకట్టము 0-4-0 యిచ్చితరవలెను.

ఈ టిక్కెట్లు 1917 సం॥ డిసెంబరు 20 వ తేదీనుండి 1918 సం॥ జనవరి మాసము 2 తేదీ వరకు ఈయబడును. 1918 సం॥ జనవరి 5 తేదీ వరకు అర్హత్రవరకు ఈ రిటర్ టిక్కెట్లు ఉపయోగించును.

(974)

ఆంధ్రదేశ వారలు

(0)

కృష్ణ జిల్లా నరసాపురమునందు కలరావ్యాధి వ్యాపించుచున్నదని యొక విశేషం తెలుపుచున్నాడు.

గత మాసారంభమునందు కృష్ణ జిల్లా కలెక్టరు నరసాపురమునకు పోయి పాతశాలను చూచి పాతశాలకు 70 రూ॥ల విరాళమిచ్చి పాతశాలయందు నైపునోమును తెచ్చిరి.

కడప జిల్లా ఆరవమహాజనసభ:— వైసభ యీ నెల 9-వ తేదీన కడపలో డిక్టేటర్లనుండియున్న ఛెన్నై పురపాలకసభలకు వెంకటరావు అయ్యరు బి. ఏ. టి. ఎల్. గారి ఆధిపత్యము క్రింద జరుపబడును.

7-వ నెల్లూరు జిల్లా సభ, కనిగిరి:— ఈ నెల తే 8, 9 తేదీలలో 7-వ నెల్లూరు జిల్లా సభ కనిగిరి గ్రామమున జరుగును. విశాఖపట్టణ వాస్తవ్యులను మానసియులు నగు భూపతిరాజు వేంకటపతిరాజు, బి. ఎ. టి. ఎల్. గారు సభాధ్యక్షులుగ నుండుటకు అంగీకరించిరి.

ఒకయంపన్యాసము:— ఈ నెల 1-వ తారీఖున బెజవాడ డివిజన్ కాంగ్రెసుకుమిటీ సంచార కార్యదర్శి ఉప్పులూరు వేంకటసుబ్బారావుగారు కంకిపాడు గ్రామములోని జనలను సమావేశపరచి పుస్తక భాండాగారముల యుపయోగమును లాభమును గురించి ఉపన్యసించిరి.

గుడివాడ తాలూకా పెదపాలపర్రు గ్రామమున గత మాసారంభమున పెదపాలపర్రు సహకారపర్రు సంఘము యొక్క ప్రధానధర్మాని కోట్నకము పాలపర్రు వారేకంపంతులు గారి ఆధ్యక్షతక్రింద జరుపబడెను. ఆ సభలో, మల్లాడగడ గోపాలకృష్ణయ్యగారు సహకారపర్రు సంఘములను గురించి యుపన్యసించిరి. పుస్తకభాండాగారములను గురించి బొప్పన వెంకన్నగారు ఉపన్యసించిరి. యీసభలో భాగ్యలక్ష్మి చౌదరిగారు ఈ సంఘముయొక్క వర్గాజనరీప్రము చదివి పిమ్మట పర్రుపర్రుసంఘములయొక్క మంచిని గురించి జోధించిరి.

ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి:— ఆంధ్రభాషను వృద్ధి చేయు నుద్దేశముతో శ్రీనివాసరావుగారు సంస్థానమువారు ప్రతిపాటు నను ఉత్కలప్రములయిన రెండు ఆంధ్రగ్రంథములను రచించిన వారికి 400-800 రూ॥లను బహుమానమును నిచ్చుటకు నిశ్చయించిరి. 1918 - వ సంవత్సరము పోటీపరీక్షకు 1500, 1000 పంతులకు నడుమ నుండి పద్యగ్రంథములుగాని, 800, 200, పేజీలకు నడుమనుండు గద్యగ్రంథములు గాని ఆమోదింపబడును. పోటీపరీక్షలు ఏకదశభాగములను 1918-వ సంవత్సరము జూలై నెలలోను లోపునవిజయ నగరము సంస్థానము ప్రయివేటు శక్తివారికి పంపవలయును.

క్రిస్మస్ పండుగ, మూలపేట, నెల్లూరు:— ఈ సమాజము తరపున ఈ నెల 2 తేదీ ఆదివాగ్గము సాయంత్రము, గవర్న మెంటు ప్రైవేటు స్కూలు విద్యార్థియగు దివి రంగాచార్యగారు తెలుగున ఆప్తావధానమొనరించిరి. సమాజపు సభ్యులేగాక ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి లనేకులు సభనలంకరించిరి. ఈ రంగాచార్యగారు ఆవధానము జేయ నిదియే ప్రథమ ప్రయత్నమైనను సాధ్యమైనంతవరకు చక్కగనే నెరవేర్చిరి. వీరిని ఈపరిశ్రమయందు ప్రోత్సహింపవలెనని ఏతత్వమాభివృద్ధిలకు ఆన్వేషణల గోవిందరెడ్డిగారు మీ కొక బంగారు పతకమును బహుమతిగా నియ్యవలెనట్లు సభలో నుడివరి. కాత్రి ఎనిమిది ఘంటలకు ఆవధానము పూర్తియయ్యెను—కార్యదర్శి.

ఇద్దరు క్రైస్తవులు హిందువులగుట:— పెదపాడు ఏలూరునకు 8 మైళ్లు దూరముగలదు. ఇచ్చట 50 సంవత్సరములనుండి క్రైస్తవమతము వ్యాప్తముననున్నది. 2-12-17 తేదీన యీ పెదపాడులో గొప్పసభ కావించబడెను. సుద్ధి సభ ప్రచారకులగు వెల్లంకి కృష్ణమూర్తి పంతులుగారు, చింతా శేషయ్య, రామయ్య గంగయ్యగారు పెదపాడు వెల్లె గుమ్మడి పేద నాయకం, గంగి జీవన్మ ఆమవాగ్గను హిందూధర్మమును స్వీకరింపజేసిరి. హిందూ నామములు యియ్యబడినవి. శ్రీచింతా శేషయ్యగారు ఆచార్యులుగానుండి బోధజేసి ఉభయమతము వివాహముజేసిరి. వైముగారు ప్రచారకులను పుష్కలములాలంకృతులనుజేసి బాహ్యజ్యోతిరీతిలో ఉర్రేలించిరి. సుద్ధిసభవారికి రు 4-0-0 నాలుగు రూపాయల కట్టుమును సమర్పించిరి. 2-వ సభ్యుడు.

గంజాంజిల్లా పర్లాకిమిడి తాలూకా హీరమండల పురవరంబున శ్రీ సుజనామహాదేవీసమాజము ఆండ్ పుస్తక భాండాగార పక్షమున అంధవరం వెంకటరెడ్డిగారి కచ్చేరీగృహమందున పరవరంబునను స్థాపించినది. సమాజపక్షమున జరుగుచుండిన ఏకాదశి సమావేశములో నుపన్యసించిన విధంబున, దిగువవేర్కొనిన సమాజసభ్యులలో కొందరుచారుల సత్సహాయమున 30-11-17 తేదీన వనసంతకృష్ణ మతివైభవమున జనగనెనది. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణ శేతరులకు సుమారు, 800 వరకు మృష్టాన్నములతో యన్నదాన మొసంగబడెను. సదుద్దేశపరులగు వీరలకు భిగవంతు డాయూరాలో నైశ్యగ్యాదు లొసంగు గాత. 1. అంధవరం ఆత్మాయిగారు. 2. దేవర శెట్టివారు. 3. అంధవరం నూర్యనారాయణగారు. 4. సింహాద్రి రామన్నగారు. 5. అంధవరం నర్సింహులుగారు. 6. కానపర్రు తుంబేశ్వరంగారు. 7. కోరావనూర్యప్రకాశంగారు. 8. కెంగున రామన్నగారు. కార్యదర్శి.

చిత్తూరు జిల్లా పల్లిపట్టు గ్రామమున గ్రామపంచాయితీని నెలకొల్పుటకు చంద్రగిరి తాలూకాబోర్డువారిచే తీర్మానింపబడి చిత్తూరు జిల్లా గజెట్టునందు ప్రయరమై కొన్ని మాసములుగడచినవి. కాని నేటిదినకు పంచాయితీస్థాపింపబడకుండుటకు కారణమేమో కానరావెను. గ్రామము తేవల సునారోగ్యస్థితియుండున్నదని గ్రామమునుంచు వారలదృక్కోణములకు వేరుపాక్ష్య మక్కరలేదని గ్రామము చాటుచున్నది. యిందు కొరకై 17-6-17 లో ఉచితపత్ర నాలయపు సామాజికులు, సభ చేరి హాజరయిండిన 21 మంది సభికులచేత నేతగ్రీవముగ గ్రామపంచాయితీ యంగీకరింపబడి ఆట్టితీర్మానమును తాలూకాబోర్డువారికి పనుపుకొని యున్నారు. కాన తాలూకాబోర్డు వారు ద్వారలో పంచాయితీని స్థాపించుటకు ప్రార్థితులు, అని ఒకవిశేషం వ్రాయుచున్నాడు.

ప కటనము.

1917 సం॥ డిసెంబరు 10, 11, 12 తేదీలను బెజవాడలో మ్యూజియము భవనమునందు కృష్ణజిల్లాలో దొరకు సాహిత్రామిక పదార్థములు ప్రదర్శింపబడును. 10-వ తారీఖున ఉదయము 7½ గం॥ కృష్ణజిల్లా కలెక్టరుగారు ఏ. వై. జి. క్యాంబెల్ బి. ఏ. వి. సి. ఎన్., సి. వి. ఇ. గారు ప్రదర్శనమునగావించెదరు. వస్తుప్రదర్శనమున జూపబడునస్తువులు అతి మనోహరముగ నుండును. జిల్లాలో తయారగు పట్టు, ప్రత్తి పరిశ్రమలు చూడవచ్చును. ఏలూరులో తయారగు జనపర్రు నస్తువులు బందరులోచే నుబడు కలంకారీలు, ఏలూరు బందరు తివానులు ప్రదర్శనమునకు దెచ్చెదరు. గృహపరిశ్రమలకు సంబంధించిన చక్కని సరిగపరినస్తువులు గూడ నరసాపురము, ఏలూరులనుండి తీసికొని గావచ్చును. రెంటిచింతలనుండి వలనగాళ్లు గూడ ప్రదర్శింపబడును. రెంటిచింతల నుండి వస్తుప్రదర్శన రంగమునకు చిత్రనస్తువులు వచ్చుట ఇదియే సారంభము. ఏలూరు, బందరు వాతీయక రోజుల యంత్రపున ముట్లు గూడ ప్రదర్శింపబడును. దీనివలన ఎంత ఉపయోగకరమగు పని జరుగుచున్నదో యూహింపవచ్చును. ఏలూరు పెదనగ్రామములందు తయారగు బంగారు కూడ ఈ ప్రదర్శనమున కానవచ్చును. కొల్లేరు ప్రదేశముందు మాత్రము ఇంతవరకేమియు కనిపెట్టబడలేదు. అచట పెరుగు రెల్లుతో బుట్టలు, తాగుమున్ను గునవి తయారుచేయవచ్చును. ఒడ్డులకు జీవకోపాధిగ నుండగలదు. మంచి అందుము గల పాదరక్షలు గూడ ప్రదర్శనమున జూపబడును. చిత్రచిత్రమైన కండపల్లి బొమ్మలు, లక్కభరిణిలు పల్లెములు మున్నగునవి గూడ కానవచ్చును. దీనినే అంబగ్గాపని అనెదరు. దీనిని శిల్పక పనిచేసినచో విశేషలాభమును బడయవచ్చును.

977

నర్సారావుపేట డి॥ ము॥ కోర్టులో

ఫయిల్ అసలు 243/17 రు

వాది ప్రతివాది
అబ్బు యర్రగురవయ్య అచ్చుత గురవయ్య
యీ నెంబరు దావాకోర్టువారు ది 11-12-17 తేదీ వాయిదా లేనివారు గనుక సదరు తేదీ పగలు 10 గంటలకు ప్రతివాది హాజరయి ఆక్షేపణలు తెలియజేసుకునేది.

CH. KOTESVAR RAO,

979

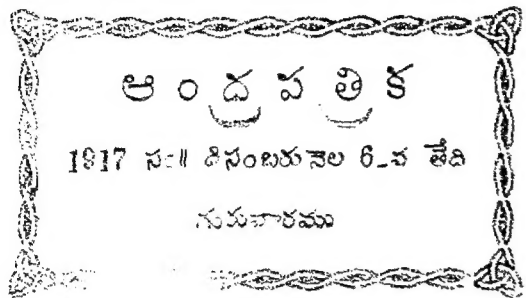
వాది ప్లీడరు.

3-12-17.

9-12-17-వ తేదీ ఏలూరు పురమున కృష్ణా జిల్లా వనరసభ
జరుగనుండుటచే హెచ్చర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు
వావట్లలో జరుప నిశ్చయించిన ప్రత్యేక పురకర్ణముల పథకము
వచ్చునీ విలువైనవి తెలుపుటచే హెచ్చర్ల రామచంద్రరావు
కమిషనరీవారికి విజ్ఞాపించి అందుకు సంతకము చేసినది
గూడ జిల్లా పరిషత్తు రామచంద్రరావు ఏలూరు పురమున

విషయాను క్రమణిక.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ వార్తలు	2
ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సమాచారము	3
ప్రధాన వార్తలు	4
జగదీశ చంద్రబోసు	5
వార్తలు - వ్యాఖ్యలు	6,7,8
విదేశీ వార్తలు	9,10
విదేశీ వార్తలు	11

జగదీశ చంద్రబోసు.

(1)

పాశ్చాత్య దేశమున ప్రకృతిశాస్త్రములు దిన దినాభివృద్ధి గాంచుచున్నవి. ఈ శాస్త్రము అన్నియు వేర్వేరు అరలయందుంచబడినవి. వీటిన్నిటిని బాధించు ప్రధాన సూత్రము అన్వేషింప జడలేదు. ఏకాభియం దాశాస్త్రజ్ఞుడు పరిశోధనల గావించుచున్నాడుగాని, అన్వేషణ సాధనము నన్వేషింప జూనుటలేదు. అందుచేత వైతన్య జ్ఞానమునకును, అచేతన పదార్థమునకును గల యంతర మెద్దియో పాశ్చాత్య శాస్త్రజ్ఞులు గనుగొనక క్షమింతులు గాకున్నారు. ఇది మానవుని గోచరమని యూహించుచున్నాడు. దానిని శాస్త్రజ్ఞుడు తమ పరిణామ సిద్ధాంతమును కనుగొనినపుడు, అచేతనమునుండి వైతన్యము వెడలుననియు, ఆ వైతన్యము క్రమక్రమాభివృద్ధి జెంది, వృక్షములనుండి జంతువులును, జంతువులనుండి మానవులును నుద్భవించెద రని సిద్ధాంతరీతిని యుండెనుగాని, యీ పరిణామము ఏకారణముచే పాద్యమగునో, పరిణామమున కారణ మెద్దియో స్ఫులభతలేదు. పాశ్చాత్య శాస్త్రము లేనదేక మున యంతమొందెనో, హిందూ తత్వజ్ఞుల ప్రదేశమునుండి తమ పరిశోధనల నారంభించిరి. వైతన్య శాస్త్రము గుర్తెరిగి, దాని పరిణామమును స్థిరీకరించిరి. ఏయే యంతరముల దాటి వైతన్య మభివృద్ధి గాంచునో, ఏయే మార్గములచే నయ్యది ప్రధాన వైతన్య స్వరూపుని నెఱిపించునో, అట్టి తత్వము నంతకు క్రోడీకరించిరి. ఆ జ్ఞానమంతయు, నిపుడు ప్రపంచమునకు మరుగయినది. ప్రకృతిశాస్త్ర మహిమల గనుగొనుటలో పాశ్చాత్యులు కాలము గడుపు చున్నపుడు హిందువుల ప్రాచీనవిజ్ఞానము గనుగొనుట కెందు ప్రయత్నించెదరు?

కాలపరిణామ ధర్మము ననుసరించి, జీవన శ్రమము తిరిగి ప్రపంచమున వెలువడుటకు హిందువులే కారకులు గావలసి వచ్చెను. జగదీశ చంద్రబోసుగారు ప్రకృతిశాస్త్ర పరిశోధనతో తమ కృషి నారంభించిరి. ఆరు మాసములలో విద్యుచ్ఛక్తిని గూర్చి నూతన రహస్యముల గనుగొని ప్రపంచమునకు వెల్లడిజేసిరి. కల్పింతు, రాలే మొదలగు ప్రసిద్ధ శాస్త్రజ్ఞుల మెప్పును బడసిరి. అయిదు వర్షములలో ప్రకృతిశాస్త్రము లొకటికంటె మరియొకటి వారికి గోచరమయ్యెను. వారి ప్రతిభ అన్ని మూలలను వ్యాపించెను. పరిశోధనలు గానివివిధ కొలదిని, నిర్ణీతపదార్థము

నకు సజీవపదార్థమునకు గల యంతరము తొలగి జీవనరహస్యము కరతలామలక మయ్యెను. ప్రాచీన హిందూవిజ్ఞాన సత్యము దృఢీకరమయ్యెను. సృష్టియందంతయు నొక్క వైతన్యము ప్రవహించు చున్నదనియు, దృశ్యప్రపంచ మంతయు, ఆ మహావైతన్యవికాసమే యనియు, ప్రాచీన మహర్షులు గనుగొనిన సత్యమును జగదీశ చంద్రుడు ప్రత్యక్షముగ గనుగొనెను. నూతన జ్ఞానవికాసముతో, వివిధ శాస్త్రములకుండు భేదములను జగదీశ చంద్రుడు దాటగలిగెను. చేతనాచేతన పదార్థములకు గల మూలభేదములు వీడిపోయెను. అచేతన పదార్థమందు, వైతన్యము నిగూఢముగ నున్నది. కాని ఏకప్రతిభాతత్వము క్రింద, లోహములు, వృక్షములు, జంతువులు మొదలగునవి, సమానచిహ్నములనే గనుబరచు చున్నవని, జగదీశ చంద్రుడు గనుగొనెను. అన్నిటిని అలసట, నిద్ర, తిరిగి ఆరోగ్యప్రాప్తి, ఉత్సాహము, మరణము మొదలగు స్థితులన్నియు సమానముగ జూపెను. పాశ్చాత్య దేశములలో ప్రతిశాస్త్రజ్ఞుడును తన శాఖయందు భిన్నాభిప్రాయము వహించి, యంతర శాస్త్రముల వంకకు వృష్టిని ద్విపుక బోపుటచే యీ మహాసత్యమును గనుగొన లేక పోయెను. సత్య మొక్కటియే. శాస్త్ర మొక్కటియే. సొకులముగ నుండెడి సృష్టియందంతటి నమయిన మహాశక్తి యొక్కటియే యనియు, ఏక ధర్మము ననుసరించి సృష్టిచక్రము దిరుగుచున్నదనియు, హిందూతత్వపు మూలసూత్రమే యున్నది. హిందూతత్వపు దృష్టితో జగదీశ చంద్రుడు ప్రకృతినిపరీక్షించిన కొలదిని నిర్ణీతములలో జేర్చబడిన వృక్షములకు జీవముగలదని గోచరమయినది. ఇంతవరకును వృక్షములలో గొన్ని సజీవము లనియు, మరికొన్ని నిర్జీవములనియు విశ్వసించబడుచుండెను. కాని సృష్టియందంతటను జీవము దాగియున్నదనియు, కొన్నిటియందు మాత్రము ఎక్కుడుగ ప్రస్ఫుటమయినదనియు, బోసుగారు గనుగొనిరి. ఫలిమపూరు నందలి తాళవృక్ష మొకటి సాయంత్రము నిదురించునో యననటుల క్రిందకు వ్రాలును. కాని యన్ని వృక్షములకును కొలదిగనో గొప్పగనో పరిస్థితుల ననుసరించి మార్పు గలుగుచుండునని, బోసుగారి పరిశోధనలు వెల్లెబ్బిస్తవి. జంతువులకు వలెనే, వృక్షములకు హృదయతాడన ముందుననియు, సూర్యచంద్ర మేఘములు వృక్షములపై తమశక్తుల ప్రసరించినపుడు, వృక్షములు మార్పు జూపుచుండుననియు, విష పదార్థములు మత్తు పదార్థములు వృక్షములకు విభ్రమము గలిగించుననియు, జగదీశ చంద్రుడు ప్రత్యక్షముగ జూపుచున్నాడు. స్వేచ్ఛగ వెలుతురునందు గాలియందుండక, అద్దపు ఆవరణములందు బెరిగెడి వృక్షములు సజీవముగ గన్పట్టునుగాని, వాటి వరముల బలము క్షీణించినటుల పరిశోధనలు జెలుపగలవు. నిర్ణీతమని వాడుచున్న పదార్థములందు గూడ, జ్ఞానక శక్తి అత్యల్పముగ గన్పట్టుచున్నది.

ఇట్టి మహాదృఢతము గనుగొనిన జగదీశ చంద్రునికి శాస్త్రజ్ఞాన మెల్లదికలను వ్యాపింప జేయవలయునను సంకల్ప ముదయించెను. ప్రాచీన మహర్షులవలె సర్వమును జ్ఞానవ్యాపనమునకై జగదీశ చంద్రుడు ధారబోసి, తనవేర శాస్త్ర పరిశోధనాలయమును శాశ్వతమున నిర్మించి జన్మసార్థక్యము గాంచెను. హిందూదేశ మీ తరుణమున ప్రకృతిశాస్త్రముల ముఖ్యతయో గనుగొని ప్రపంచమునకు మరణకేతు కేతు

లనిన బాధ్యత వహించుచున్నది. పాశ్చాత్య ప్రపంచమున శాస్త్రములు రానురాను మారణ సాధనములుగ మార్పుబడుచున్నవి. ప్రపంచకళ్యాణమునకు శాస్త్రములు తోడ్పడుటకు మారుగ ప్రపంచ వినాశమునకు పయోగింప బడుచున్నవి. శాస్త్రములు ఘోరసంగ్రామముల వర్ధనమునకు సాయము గావించుచున్నవి. ఇట్టి ఘోరములు ప్రబలకుండ నెక్కడనో నిరోధము గలుగవలెను. ఆ నిరోధము ఆధ్యాత్మికాదర్శవ్యాపనము మీదనే యాధారపడియున్నది. అనేక శతాబ్దముల నుండియు, వివిధ మార్పులజూచి తిరిగి సజీవముతో నిలువబడియున్న హిందూ దేశమే ఆధ్యాత్మికాదర్శముల వ్యాపింపజేయ గలుగును. జగదీశ చంద్రుని పరిశోధనాలయమే కార్యసాఫల్యమునకు మార్గము జూపు నని యూహింపవచ్చును. మరియొక మారు హిందూ విజ్ఞానము ప్రపంచమును ప్రబోధింపవలె నన్నచో, జగదీశ చంద్రుని ప్రతిష్ఠాపనకు భారతీయులు చేయూత నొసగవలెను. హిందూ ధర్మమునందే, ఆత్మశాంతి గలదని పాశ్చాత్య ప్రపంచము విశ్వసించునని, భారతవర్షపు యాగ్నిత్య మతిశయించి తీరును. ఆశుభ సమయమున, హిందూ దేశమునకు స్వపరిపాలనము నొసగ నవరయినను వెనుదీయుదురా?

సంతోష వార్త

తూర్పు ఆఫ్రికా రంగముందలి సంగ్రామము యీ నెలారంభమైన ముగింపునకు వచ్చినది. జర్మను రాజ్యమునుండి జర్మను సైనికులు పూర్తిగ తరుమబడిరి. ఆ రాజ్యము ఆంగ్లేయుల వశమయినది. దీనిని జయించుటలో బెర్లియము దేశీయులు పాల్గొనిరి. స్వదేశమును జయించినవలకు, శత్రువులయధిపతే రాజ్యమును జయించి బెర్లియమును జర్మనులపై పగదీర్చికొనిరి. ఆంగ్ల రాజకీయోద్యోగులు పరిపాలనము నిమిత్తమై నియమింపబడిరి. ఆంగ్ల దేశ సంగ్రామవర్గమువారు విజయము బడసిన సైనికుల కిభినందనము లంపిరి. ఈ రాష్ట్రము 380,000 చదరపుమైళ్ల వైశాల్యము గలిగియున్నది. దీనిని తిరిగి జర్మనుల కొనగటకు, ఆంగ్లేయు లంగీకరింపరని దోచుచున్నది. ఇంత వైశాల్యమగు రాష్ట్రమును శత్రువులనుండి, లాగికోనుటచేత ఆంగ్లేయుల ప్రతిభ హెచ్చినది. శత్రువులు అధినివేత రాజ్యములు తమవశమునండి జూతుటచే నిరుత్సాహము జూపుచున్నటుల, టిప్పూగారు ఎన్నెను గ్రామమందు నగిన యుపవాసము తేటపరచుచున్నది.

కాని రుష్యులు సంధిగోరుటచే, శత్రువులకు కొంత యాశ గలుగుచున్నది. లూడెన్ బేర్గు సేనాని, సంగ్రామమున విజయము బడసితీరదమని నుడివెరట. రుష్యులు సంధి ప్రయత్నములన్నియు మాక్కుమిల్స్టులచే గావించబడుచున్నవి. ఇంతవరకును వీరప్రతిభ దేశమునందతిశయించినది. వ్యతిరేకపక్షవలంబులు వీరి వశమయినది. వారి నాయకుడగు దుకోనిను చంపబడెననియు, దెలియుచున్నది. ఇట్టిహత్యలచే ప్రజలయభిప్రాయము చెలరేగినచో, మాక్కుమిల్స్టులు తమ స్థానమును నిలుపుకొనలేరని మానవస్థకము. ఒకవేళ సంధిభోగినను, సంగ్రామము ఎక్కుడు కాలమువరకు సాగునుగాని, శత్రువులకు జయము గలుగుజాలదు. అమెరికాదేశము రుష్యుల సంధిని సరకుజేయక, సంగ్రామ విజయమునకు దయారగుచున్నదని, విల్సనుగారి యుపవాసముచే నిర్ణీతము గాగలదు. సంధి విజయము దప్ప నేను మాన్యము లేదని, నిల్వచుగారు వృద్ధులకది, ఇక్క

నులు అంతర్జాతీయనిబంధనలను భంగపరుప మని వాదనలు జేయువరకు, సంగ్రామము గొప్పసాగించుటకు విల్లునుగారు సిద్ధపడి యున్నారు. ధనము, మనుష్యబలము, సంగ్రామపరికరముల నన్నిటిని ఉపయోగించి, గమ్యస్థానము గాంచువరకు పట్టుదల ఏమనబోయినవి విల్లునుగారు నడిపిరి.

అమెరికను బలము విశ్రమించుటకు దోడయినచో, శత్రువిజయము సాధ్యపడదు. అందుచే విజయాంతము వరకును పోరాడి, స్వాతంత్ర్య ధ్వజమును నిలువజేయుట, ఆంగ్లేయుల ప్రధాన ధర్మము.

విన్నపము

అలహాబాదు 9^వ 11 వ ఫిబ్రవరి తేదీన కుంభ మేళ జరుగును. ఆ సమయమున లక్షలకొలది హిందువు లన్ని భాగముల నుండియు నేతెంచెదరు. ప్రయాణికులకు సౌకర్యముల గలిగించుటకై ఐచ్ఛిక సేవకులు రెండు వత్సరముల నుండియు, కీర్తివ్రతముగ బని చేయుచుండిరి. ఇందుకొరకు సేవాసమితి యొకటి ఏర్పరుపబడినది. ఈ సమితివారు వైద్యసహాయము గావించెదరు. దారితప్పిన స్త్రీలను బాలురను కారి బంధువులయొద్ద జేర్చెదరు. గతవత్సరము హరిద్వారమున సేవాసమితివారు 800 మంది స్త్రీలను, వృద్ధ పురుషులను, పిల్లలను బంధువుల కప్పగించిరి. ఏడువందల మంది ఐచ్ఛిక సేవకుల నీ సమితివారు గోరుచున్నారు. సేవకుల పోషణకై 25,000 రూపాయలు వ్యయమగునని మదిపు చేయబడినది. దేశీయుల మాత్రము ధనమును సమకూర్చుట గొప్ప కష్టముగానిది గాదు. ప్రజాసేవ జేయుటకు యువకుల కపకాశ మిందు మూలమున గలుగును. ఈ సేవ యువకులకు తగినశిక్ష నొసగును. భావికాలమున, వారు దేశహితైక కార్యములను నులభముగ సాధించగలుగుదురు. ధనసహాయము గావించవలెనని, దేశీయులను ప్రముఖులగు పండిత మదన మోహనమాలవ్యా, మోహనులాలు నైహూ, హృదయనాథ కుంజ్ర మొదలగువారు గోరుచున్నారు. వీరి విన్నపము నాలించి, దేశ సేవకై ధనసహాయముజేయుట దేశీయుల విధియై యున్నది.

ఇంకను సందియమేనా?

మాంటాగూగా రీ దేశమున కేతెంచి భారతీయుల కెట్టి స్వపరిపాలనము ప్రసాదించబడవలెనని కనుగొనుచున్నారు. మొయిలువత్రికాధిపతి స్వపరిపాలనాదర్శమే వలదనుచున్నారు. ప్రతి కూల భారతీయులు స్వపరిపాలనా ప్రభావముచే, భూమ్యాకాశము లేకుమనని గగ్గోలు బెట్టుచున్నారు. అనవసరముగ బ్రాహ్మణులను, స్వరాజ్యవాదులను తూలనాచుచున్నారు. బ్రిటిషు ఇండియాలో స్వరాజ్య సమస్య గూర్చి, కొరమాలిన యభ్యంతరములు చూపబడుచుండ, పోర్చుగీసు వారి యధీనమందన్న హిందూదేశములో సుపూర్ణ స్వపరిపాలనమును తమ కాలములో పూర్తి చేసెదమని, క్రొత్త పోర్చుగీసు గవర్నరుజనరలు గారు వాగ్దానముజేసిరి. భారతీయులు స్వపరిపాలనమున కర్హులుగారిని అనుదిన మున్ఫోషింపుచున్న ప్రతికూలవాదు లిందుకేమి చెప్పెదరో వినగోరుచున్నాము. బ్రిటిషు ఇండియాదేశమువలె, పోర్చుగీసు హిందూదేశ మభివృద్ధి గాంచలేదని, ఎల్ల గతును దెలిసినవిషయమే. అమృతబజారు పత్రిక వ్రాసియున్న "గోవాజనులకు పోర్చుగలు స్వపరిపాలన మొసకబోవుచున్నది. బ్రిటిషు ఇండియా ప్రజలు స్వపరిపాలనమున కర్హులని, నింకను సందియము దెలుపుట, అక్రమము."

ఆంగ్లోద్యమము.

ఆంగ్లోద్యమాయములు దేశమున కంతకును వెల్లడించుట ఆంగ్లోద్యమమునకే గాక, జాతీయోద్యమోద్యమమునకు గూడ లాభదాయకమని యనేకమారులు వ్రాసియుంటిమి. ఈ విషయమై యిపుడెపుడో కొంత సంచలనము గలుగుచున్నది. ఆంగ్లసంఘ సంచారకార్యదర్శి యగు దేవులపల్లి స్వామికామ్రెగారు స్థాయిసంఘ కార్యదర్శిగారి సెలవుగది, కర్నాట దేశమునందలి ధార్వాడ కేసి ఆంగ్లోద్యమము గూర్చి ముచ్చటించి దేశ సేవ జేయుచున్నారని ధార్వార్ ప్లేడరగు రాఘవేంద్రరావుగారు మాకు వ్రాయుచున్నారు. ఆ లేఖను రేపటిదినమున ప్రచురించెదము. కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులగారు, గాడిచెర్ల హరిసర్వోత్తమరావు గారును బొంబాయి నగరమున ఆంగ్లోద్యమము గూర్చి యుపన్యసించి రని నిన్నటికత్తికలో ప్రకటించి యుంటిమి. ఇటులనే ఆంగ్లప్రజముఖులందరును వివిధప్రాంతములకు వెడలి, ఉద్యమాయములను దెలిపి, స్వపరిపాలనోద్యమమునకు సాయపడుట యనవసరము. ఇట్టి యనుమాలసమయమును జారవిడుచుట ధర్మము గాదు. ఆంగ్లనాయకులు సమయమునకు దగిన కార్యచర్యము జూపెదరా?

స్థానిక చార్తరులు

(1)

విసెంటిన్సుగారి విగ్రహనిధి:— ఈ నిధికి నేటి వరకు రూ॥ 2222 - 18 - 0 లు జమయ్యెట్లు తెలియుచున్నది.

యూనియనుజాకీఫీటు:— ఈ నెల 8-వ తేదీ కనివాసము పగలు 11 గంటలమొదలు 1 1/2 గంట వరకు స్త్రీయ తప్ప పురుషులు లోనికి విడువ బడదు.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము:— కే. పీ. వెంకటేశ్వర, రికరెండు జి. ఎస్. చాందలగుల్ల విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

సెలవు:— ఈ నెల 12-వ తేదీ బుధవారము నాడు (ఆరువై ఉత్సవము) పోస్టాఫీసుకు సెలవుగాన ఆనాడు ఆదివారమునాడు జరుగునని మూతమె జరుగగలదు.

ఎగ్జ్యూరు బాలికాపాఠశాల:— ఈ పాఠశాల 9వ వార్షికోత్సవము ఈనెల 9వ తేదీ సాయంకాలము 4-45 నిమిషకు దివాను బహమాదు పి. రాజగోపాలచారి గారి అధిపత్యముక్రింద జరుపబడును.

క్రికెట్టులగు కేప్టుక్ ఎల్. వి. టైలరుగారు:— ఎం. ఎస్. ఎం. టైలరు అసిస్టెంటు ఇంజనీరుగ నుండిన కేప్టుక్ ఎల్. వి. టైలరుగారు గత్యైతిహాసము నాడు చెన్నపురి జనముల ఆస్పత్రిలో స్వచ్ఛందమున మరణించిరి.

భగవద్గీతా ఉపన్యాసము:— నేటి సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకు మహారు వాస్తవ్యులగు బ్రహ్మశ్రీ గణేశ కామ్రెగారు చిత్రాడ్రెజిటు నుండువారి ఆగ్రహారము వీధి 3-వ నెం॥ గృహమున భగవద్గీతను గూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

హిందూదేశ బంధక చారిత్రము:— వైయంశమును గూర్చి వ్యాసములు వ్రాయుటకు పోటీదేసిన వారలలో నీదిగువ వారు బహుముఖులను బడసిరి. మొదటి బహుముఖి ఒక బంగారుపతకమును చెన్నపురి వాస్తవ్యులగు పి. కోదండరావుగారు బడసిరి. రెండవ బహుముఖి ఒక బంగారు పతకము బొంబాయి వాస్తవ్యులగు డి. నారాయణరావు గారు బడసిరి. మూడవ బహుముఖి ఒకరచితపతకము చెన్నపురి వాస్తవ్యులగు ఇ. జి. బాబ్జిగారు బడసిరి. ఎన్నోమి విధమున వై బహుముఖు లొంగుబడినో ముందు ప్రకటింపబడును.

రామాయణ ఉపన్యాసము:— నేటిరాత్రి 8 మొదలు 10 గంటలవరకు నాగపపిళ్ళయ్యగారు కోవెలలోని వసంతమంటపములో విద్యాకో సాంబమూర్తి కామ్రెగారు రామజనము గూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

భగవత్ తత్వబోధినిసభ:— ఈసభవారియ్యజమాన్యము క్రింద టి. లక్ష్మీకాచారిగారు భారతమును గూర్చి 6 ఉపన్యాసములను చెప్పటకు నిశ్చయించిరి. అందు అర్జునాగమనము నభూషణరాజ కాపదిమోదనము, ధర్మవ్యాస ఉపాఖ్యానములను మొదటిమూడు ఉపన్యాసములును యానెల 7, 8, 9 తేదీలను సాయంకాలమునందు హిందూతియలాజికలు హైస్కూలుల మందిరమున చెప్పబడును.

ఉపన్యాసములు:— ఈ నెల 11వ తేదీ సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకును 17వ తేదీ సాయంకాలము 5 1/2 గంటలకును రాజధాని కళాశాల ఉపన్యాసమందిరములో ఏ గోపినాథరావు ఎం. ఏ. గారు శ్రీవైష్ణవ చరిత్రను గూర్చి రెండు ఉపన్యాసములను చేసెదరు. టిక్కెట్లు లేనివారు లోనికి విడువబడదు. విశ్వవిద్యాలయపు రిజిస్ట్రార్ గారికి వ్రాసి టిక్కెట్లు తెప్పించుకొనవలయును.

చెన్నపురి రాజధానిసంఘము:— సంఘమువ్యా యాజమాన్యముక్రింద ఈనెల 8వ వారములో జరుపబడు చెన్నరాజధాని మహాజనసభకు పి. మాలివాస్తవ్యులగు చివరి బరవాణమొకటియగు అగ్రాసనాధిపతులుగ నెన్నుకొనబడిరి. లాడ్ గోవిందనానుగారు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగ నియోజింపబడిరి. సభ్యులుగ నైనను, ప్రతినిధులుగ నైనను సభ ముగియునాటికల్లులేనిది లోనికి విడువబడదు. నేటినుండియు సంఘభవనమున టిక్కెట్లు విక్రయింపబడును.

భోక్తు సెంటు జార్జి గజెటు.

నందిగామ రేంజిపాఠశాల పరిషత్తుగారి ఎస్. నాగభూషణముగారికి 21 దినములు జీతమువైరి తెలియబడింది.

సాదాగర్ మహమ్మదు అబ్దుల్ అజీజుసాహేబు బహుమ్యుగారు గంబామజిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

కనంబల్లి బాలసింహరావుగారు అంతరపురము జిల్లా బోర్డుసభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

రికరెండు జి. బి. టి. వైరేచక్, ఎం. ఎం. టి. ఎస్ మహమ్మదు హుస్సేన్ సాహేబు బహుమ్యుగారు గుంటూరు జిల్లా బోర్డుసభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

ఒక గ్రంథమును బహిష్కరించుట :— "బ్రిటిషుదేశ ప్రధానమంత్రిగారి కొక లేఖ" యను నామముతో లాలా లజపతిరాయిగారిచే రచియింపబడిన గ్రంథమును బ్రిటిషు ఇండియాదేశమునకు తేగూడదని గవర్నరు జనరలు గా రాజ్హ పించిరి.

1917లో సంగ్రహింపబడు నెల 9వ తేదీ ఉదయం 8-80 గంటలకు నారాయణనమనందు ఆంగ్లదేశ స్వరాజ్య సమితి రాష్ట్రీయ కార్యదర్శిగారు మహారాజరాజశ్రీ గాడిచెర్ల హరిసర్వోత్తమరావు ఎం. యె. గారు 'స్వదేశవృత్తులు' అను విషయమును గురించి యుపన్యసించును. ఆసభకు చిత్తూరు పురవాసులును హైకోర్టు కేజీల పదవియుండున్నవారు నగు మహారాజరాజశ్రీ పి. ఆర్. పార్థసారథి అయ్యుగార్, బి. యె, బి.యల్., గారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించెదరు. వీరజాతుల కొక యుద్ధితరాత్రిపాఠశాలయు నుచితపుస్తకభాండా గారమును పతనమందిరమును సెలవిల్పలయను నను నుద్దేశము కూడ కలదు.

వెనవాడ బ్రాహ్మణేశ్వర నాయకసభతో, గుడివాడ డిస్ట్రిక్టు మునగలుగారు పి. నారాయణరావు నాయకుగారి కెట్టి సంబంధము లేదనియు, పంచమమహాజనసభకు జరుపుటలో గూడూరురామ చంద్రరావుపంతులుగారు, బిసెంటుగారికి ఏజెంటుగ బనిచేసినని జప్తిసుపత్రికలో ప్రచురింపబడిన లేఖలోని వృత్తాంతము యసత్యకల్పన మనియు, ఒక విలేఖి మాకు వ్రాసెను.

గుంటూరు హోమురాలు కేసు:— గుంటూరు హోమురాలు కేసులోని డిప్యూటీ కలెక్టరుగారి కోర్టువద్ద నుండి మరియొక కోర్టువద్ద చట్టి పరసింహారావుగారివైర నిరూపించు మూర్ఖులమును పెట్టిన పిటిషను కేటేసము హైకోర్టులో భోరింగు ప్రార్థనయు లేపటికి నాయిదా వేయబడినది.

ఐరోపా మహా సం గ్రామము

(రైటరు వీజిస్)

ఇంగ్లండు

నియోజక సంస్కరణ చట్టము

లండను, డిసెంబరు 4:—సంస్కరణ చట్టము ప్రకారము ఇందు చట్టము బహుమతి అంతరాయమును కారణములచేయుచు నేవనునిరాకరించిన వ్యక్తులకు యుద్ధకాలమున అంతరమున ఏడున్న సంవత్సరములవరకును ప్రోటోనియ్యుధి కార్యముండదని సజ్జాదిస్తే గారు చెప్పిరి. గాని యుద్ధవిషయమున మహాత్ముడు సేన నొసరిన వారికి ప్రతిబంధకముండదు.

ఆంగ్లేయుల లాభనష్టములు.

లండను, డిసెంబరు 4:— ఇంతవరకు ఆంగ్లేయులు పొందిన నష్టములు వాణిజ్యములకు నష్టములు, ఈజెనలీ నుపన్యసించు అడ్మిరలు టిప్పిట్టు గారనిరని అమ్ముకొన్నాము విశేషమును సెంట్రలు న్యూస్ పత్రము తెలియజేసెను.

లండను, డిసెంబరు 5:— శత్రువులగు యొకటి “విడి టిసి” అను యుద్ధనౌకను ముంచివేసెను.

ఫ్రాన్సు

పులులవలె శత్రువులతో బోరుట.

జర్మనీయుల గొప్పయత్నము.

లండను, డిసెంబరు 5:—ప్రధాన స్థానముల నుండి రైటరు విశేషము డిల్లు తెలియజేయుచున్నాడు:—లావాక్వా రియద్ద నేటి యుద్ధమున జరిగిన సంగ్రామము, వైరిశత్రువుల దళముల కొక గురుతు యెయ్యడెను. వై యుద్ధము జరుగ గిన వైరి శత్రువుల నుండి యొక్కయ్యడి యాగ్ని బాల్లులు వెలువడెను. మదళములు ప్రత్యుత్తరము లిచ్చినవి. కొన్ని గంటల వర కిట్లు ఫిరంగులు కాల్పు బడినవి. స్లాండర్సు నుండి జర్మనీయు లొక డివిజను సేనను రప్పించిరి. కొత్తసేన లోకము లిరంగమున గుర్తింపబడినది. ఈరంగమున జర్మనీయులు సాహసమును గొప్పముట్టి నొసర్చు యత్నించుచుండిరి. మాపంత్రిల సేనకభాగమున సన్నాహము లతిశోరుగ నున్న వని మాత్రము విశేషము తెలియజేసెను.

జర్మనీయుల యత్నముల నూదించు కొన్ని మార్పులు మాదు లభ్యమైనవి. వానివిట్టి జర్మనీయుల యూహలు ఘనమైనట్లు స్ఫురించుచున్నది. నవంబరు 19 వ తేదీని మాప్రథమ పంక్తులుండు తావునకు రెండు మైళ్ళ దూరమున తమ సైన్యపు ఎడమభాగమును చేర్చునట్టి యొక పంక్తిని ప్రథమ దినమున బట్టవలసినదని యొక సేన నియోగింపబడెను. కాని ఈ సైన్యము బట్టిన ప్రదేశము చాల స్వల్పము. లావాక్వా రియద్ద మా సైన్యములు దృఢముగ నున్నట్లు నిశ్చయముగ జెలియవచ్చెను. జర్మనీయు లొసర్చు ముట్టడుల కీ ప్రదేశమే ప్రధానస్థానమై యున్నది. వైరిసేనలకు పురోగమములేదు. మా సైనికులు పులులవలె పోరాడుచుండిరి. యుద్ధరంగమున జర్మనీ సైనికుల సేనలు చచ్చుచున్నారు. కుక్రవారమునాడు వైరులు మమ్ముల గవియుటయందు మేము విడిచిన ఫిరంగులను మరికొన్నిటిని వశపరచుకొంటిమి. అదినమున మా మర ఫిరంగులు 10 శత్రువులవై 70 వేల బాతుల మందును గాల్చినవి. అందువలన జర్మనీయు లపారమగు నష్టముల పొందిరి.

వ్యర్థముగ సైనికనష్టము

లండను, డిసెంబరు 5:—జనరలు బింగుగారి సైన్యములను జర్మను లెడిరించుచుండిరి. 1915 సం॥ మున నుండియు పశ్చిమ రంగమున జర్మనీయుల ముట్టడించి ప్రథమదశయందు విజయమొందుటయు పిమ్మట వ్యర్థముగ సైన్యముల గోల్పోవుటయు ఆచారమై యున్నవి. ప్రస్తుతమున బింగు సేనాని ముట్టడియందు గూడ నిల్చి జరుగుచున్నది. రిజర్వుదళముల నన్నిటిని ప్రోగ్రుచేసి తుట్టతుడకు 20 డివిజనుల సేనను జర్మనీయు లీ రంగమున నుపయోగించిరని జర్మను ప్రతికా విశేషము ప్రాయమున్నాడు. శుక శని అదివారములయందు ముందువెనుక లాలోచింపక జర్మనీయు లీ సైన్యముల సాంగ్లేయులవై నుపయోగించిరి. హిందెనుబద్ధ

పంక్తిని మరల నాక్రమించి మా యధీనముననున్న 10 గ్రామములను వశపరచుకొని యనమానమును తొలగించు కొన బవేరియా రాజ్యమున సేనలయందున్న యుద్ధోగులు యత్నించిరి. వారనేకమగు నష్టములపొంది లాలో అరణ్యము, విలన్సు గ్వీడెయిను గ్రామముల మాత్రము సమీపింపగలిగి నష్టములకును కలిగినలాభమునకును హస్తీకుశకాంతర మున్నది.

శత్రువులను చెదరగొట్టుట

శత్రువుల సమరము

లండను, డిసెంబరు 4:— సర్ డెగ్లసు హెగుగారిట్లు ప్రకటించిరి:— శత్రువులు ముట్టడింపబడెను, ముట్టడించుటకై మూడున్నయ్యెద్దను గూడెకోరుయెద్దను సమావేశ మగుచుండిన వైరిసేనలను మా ఫిరంగులు చెదరగొట్టినవి. లావాక్వోయెద్ద శత్రుశత్రువులు తీవ్రముగనుండెను. పేషెయిడిల రంగమునను ఆర్మెంటరీసున కుత్తరమునను, ఈవెను ఆన్సేయభాగమునను శత్రువులదళములు తీవ్రముగ నుండెను.

సమర వివరములు.

శత్రువుల నష్టములు.

లండను డిసెంబరు 4:— రైటరు విశేషముడిట్లు తంతి వార్తనంపెను. నిన్నటి యుద్ధము నిమిత్తమై జర్మనీయులు విశేషముగ సన్నాహముల నొసర్చిరి. తూర్పురంగమున నుండి సైనికులతో నిండిన రైలుబండ్ల నేకములు వచ్చినవి. వాతావరణస్థితిగూడ యనుకూలముగ నుండెను. అధమపక్షము 12 డివిజనుల సేనను జర్మనీయు లుపయోగించిరి. గాని మా ఫిరంగులు అనుకూలముగ స్థానములనుండుటచే నవి శత్రువులవై గురిచేయబడెను. శత్రువులు విశేషముగ నశించిరి. జర్మనీయులధికసంఖ్యాకులైయుండుటయు వారివశకరించెను. మార్గొయింగునకు దక్షిణముననున్న మా పంక్తిని వారు భేదించుకొనగలిగిరి. ప్రతిముట్టడి నొసర్చి వారలను తరిమివేసి తిమి. సర్వసాధారణముగ జర్మనీయుల నెదిరించుటగాని వారి తోడ బాహావాసినిపోరాడుట గాని సంభవించుచుండెను. వైమానికులచర్య వింతిగ నుండెను. జర్మనీ సైనిక దళము నొక దానినిబాచి వారాదళమును వెంటనే చెదరగొట్టిరి. జర్మనీయు లిట్టి పెద్దముట్టడులను మరల ప్రారంభింతురో లేదో ముమ్మందు తెలవలయును. మా సైన్యములను భేదించుకొన వారు గుర్రపు దళములగూర్చి యుంచినవి వదంతులు కలవు గాని అవదంతులను సేను విశ్వసించవలెను. లావాక్వోరీ కుత్తరమునందు ఉన్న తీవ్రదేశమంతయు మాయాధీనమున నున్నది. శిథిలమగు గ్రామము నాక్రమించినందువలన జర్మనీయుల కెట్టి లాభము నుండ నేరదు. మా సైన్యముల వెనుకభాగములయందు రోడ్లు మంచి దశయందున్నవి. ఫిరంగులు సైనికులు మున్నగువానిని రప్పించుట కనుకూలపడి యున్నది. శత్రువులు మాతనోద్యమముల నెన్నియో తెలపజేసినదో మేము సన్నద్ధులమైయున్నాము.

దుష్టా

తాత్కాలికపు సంధి ఏర్పాటులు.

ఆండ్లగ్లసు, డిసెంబరు 5:— బెర్లిన్ అధికారు లీ సంక తినిగూడ ప్రచురించిరి. ఇదివరలో తెలుపబడిన తాత్కాలికపు సంధి నిన్న రాత్రి 10 గంటలతో ప్రారంభమయ్యెను.

అన్యోన్య రాయబారములను గూర్చియు, సైనికపు ఏర్పాటులను గూర్చియు తగిన ఏర్పాటులు గావించబడినవి. ఒకవేళ సంధి జరుగనపుడు తిరిగి శత్రుత్వ మారంభింపబడుటకు అధమపక్షము 48 గంటల అవకాశమైనను ఉండవలయును.

కార్మిలాఫ్ సేనాని.

పెట్రోగ్రాదు డిసెంబరు 4:— ఈ 2 వ తేదీని కార్మిలాఫ్ సేనాని పారిపోయెనని తెలియజేయబడినది.

మిత్రమండలిప్రజలు సాధ్యమైనంతవరకు పెట్రోగ్రాదును విడిచిపెట్టు ప్రయత్నముల గావించుచున్నారని రైటరుగారి పెట్రోగ్రాదు విశేషము ప్రాయమున్నాడు.

ప్రధానస్థానములు ముట్టడించుట.

పెట్రోగ్రాదు, డిసెంబరు 5:— సైన్య ప్రధానోద్ద్యోగి వగ్నమువారి స్థానముల ముట్టడింప సైనిక విప్లవసంఘము వారు సేనలనంపిరి.

లండను, డిసెంబరు 4:— బ్రిటిషుదళములకు సంబంధించిన రుష్యాసైనిక విశేషముడు తాత్కాలిక సంధిమాలమున ఉత్తర పశ్చిమరంగములందు సౌభ్రాతృత్వ మభివృద్ధి నొందుచున్నది.

సంధి రాయబారములు.

లండను, డిసెంబరు 5:— అయిదవ సైనిక సభాధ్యక్షుడు స్క్రియాన్స్కీగారి వద్దనుండి ఇట్లు తంతి వచ్చుచున్నది. కాంగ్రెసువా రాహ్మోనింపగా ప్రజాప్రతినిధి సంఘములవారు సంధి గావించుకొనునిమిత్తము అదివారమునాడు డ్విన్యెన్స్కీ నగరము చేరిరి. ప్రతినిధుల ఉపన్యాసములు చాల ఆమోదమును గలిగించినవి. ప్రస్తుతపు మాక్సుమిలిట్సుల విప్లవాద్యమనునకు వ్యతిరేకముగ పనిచేయు కూటములనన్నిటిని అందుముఖ్యముగ డుఖోనినుగోల్జుమాకను ఆక్సెంటీపు మొదలుగాగల రాజద్రోహులను నాశనమొనరింతుమని కాంగ్రెసువారు శపథముచేసిరి. పిమ్మట రాయబారులు బయలు వెడలిరి. సంధిప్రదేశమున వారు జర్మను రాయబారుల గలసి కొనిరి. డ్విన్యెన్స్కీ కొంతవరకు ఆలోచనలు జరిగెను. ఆసమయమున “ప్రజాప్రతినిధి సంఘము చిరంజీవియగుగాక పంటలస్వాధీనముజేసికొని వారు కందకములందు రహస్యవ్యాపారమును తొలగింతురు. మాకత్యంతో త్యాహకరముగనున్నది ” అను బావుటాలనువారుకట్టిరి.

జనరలు డుఖోనినుగారి మరణము.

లండను, డిసెంబరు 5:— రుష్యాను లిట్లు ప్రకటించుచున్నారు. వైరివెంకోగానట్లు చెప్పిరి. విప్లవ సైన్యములతో గలసి తాను మోహిలెపు నగరమును ప్రవేశించిరి. ఏ మాత్రము యుద్ధము చేయవలయు నవసరమే లేకుండ మేము ప్రధానకార్యాలయము నాక్రమించుకొంటిమి. డుఖోనినుగారి విషయమున “వింబిలా”నుపయోగించుట నతడు గర్హించెను. మోహిలెపునద్ద డుఖోనినుగారు రెయిలుబండిలో నుండి క్రిందికి త్రోసివేయబడిరి. అంతవారు మరణించిరి. ఆతొలుతటి దినమునకార్మిలాపుగారు తప్పించుకొని పోవుటవలననే యిట్లుజరిగెను. ప్రజలు స్వాతంత్ర్యమునొందిరి గావున నిట్లు విపరీతిచేష్టల గావించి ప్రజాధికారమునకు కళంకము రానీయకుండురు గాక యని కైరెంకోగారు కోరిరి. స్వాతంత్ర్యపు పోరాటమును విప్లవకారులు మిక్కిలి భయంకరముగ నుండురు గాని విజయానంతరమెంతో నెమ్మదిగనుండురు. సంధికి గావించు పోరాటమునకు కొత్తబలము వచ్చెను. విప్లవముపేరిట నంత దండలు నైకమత్యము సొంది అధికారుల ఆజ్ఞలను మన్నింపగోరెను.

ఇటలీ

వైరిసేనల పారదోలుట.

లండను, డిసెంబరు 5:— ఇటలీవారిట్లు ప్రకటించిరి:— గ్వీడెకోరి రంగమున దోసలోయయందు మేము వైరులొనవ్వు ముట్టడులను తొలగగొట్టితిమి. సిసి మొ, కానెలు, గాంబ్రెటో పర్వతములకు నడుమను వైరిఫిరంగిదళములు తీవ్రముగ చరించెను. గెలియో అరణ్యము యొద్దనున్న కెండార్కూరు పర్వతమున కుత్తరభాగమునను గుమిగూడియుండి శత్రుసేనలవై మేము ఫిరంగులను గాల్చితిమి.

ఆఫ్రికా

తీవ్ర సమరాంతము

రెండు మాసముల చర్య

లండను, డిసెంబరు 4:— నదాండ నుండి విశేషముడు రైటరు వార్తాస్థానమున కిట్లు తంతివార్తనంపెను:— తూర్పు ఆఫ్రికా యందు ఘోరమగు సమరము రెండు మాసములలో జయప్రదముగ నంతమైనది. 500 మైళ్ళు నిడివియు 200 మైళ్ళు వెడల్పును గల వైర్పుతి భాగమున నుండి శత్రు సైన్యము పూర్తిగా తరిమివేయబడినది. అక్టోబరు నవంబరు మాసముల యందు తెల్ల సిపాయిలు 59 రును, ఆస్కారిలు 269 మంది యును చంపబడిరి. తెల్ల సిపాయిలు 1348 రును ఆస్కారిలు 3975 రును బంధింపబడిరి. 54 యంత్రపు ఫిరంగులు, 4 అంగుళముల ఫిరంగులు రెండును, హవుజరు ఫిరంగి యొకటి యును యుద్ధపు ఫిరంగులు 9 యును శత్రువుల నుండి దీసికొంటిమి.

అమెరికా

యుద్ధవ్యవస్థ

వాషింగ్టన్, డిసెంబరు 4:—వారపురిపోర్టునవార్కరారు గా రిట్లు వివరించెను:—దళముల చలనము మే గమనింపదగిన యంతము. యుద్ధమును తీర్మానింప వైరులుయత్నించుచుండెను. పశ్చిమరంగమున మిత్రమండలివారు జర్మనీయులను కందక ములయందు బంధించి, యచటనుండి పోరాడునట్లు నర్పిరి కందకపుయుద్ధపుటాత్రిడిని నిక భరింపజాలమని జర్మనీయులు గ్రహించిరి. అందుమాలమున నె ఇటలీజేతము నోడింపవారు యత్నించెను. ఇటలీ వైరువారులనుండి జర్మనీయు లుగ్రముగ పోరు చుండిరే గాని వారి యుద్దేశ మించుక యు నెరవేరలేదు. మిత్రమండలివారిపు డిటలీవారికి సహాయ మొనర్చుచుండిరి. అందువలన ఆస్ట్రో జర్మనుల సేనల ఎదిరింపుల కవరోధము గలిగినది. తూర్పు రంగముననుండి వైరులు పెద్ద సేనలను రప్పించుచుండిరి. కాని పెద్దయుద్ధముల నొనరింప వద్ద మాన మనుకూలించును. కందకపు యుద్ధపు టాత్రిడినుండి తప్పకొన వైరు లీతీరున సైన్యమును రప్పించుచుండెదమన్ను తత్కారణమున మునుందు గూడ కేత్రు సైన్యపు టనక్కంద నములు హెచ్చవచ్చును. కాని మిత్రమండలివారు జర్మనీ యుల కట్టి విరామము మొనగరు. జర్మనీయులు ముట్టడుల మొనరించినచో మిత్రమండలివారు బలమగు ప్రతిముట్టడుల నొనర్తురు. కేంద్రయి పరిసరములయం దాంగదళము లుచ్చదశ యందున్నవి.

జర్మనీ

నవ్వు పట్టికలు.

జర్మనీయు లొనర్చిన నిరోధనము
లండను, డిసెంబరు 4:—నవ్వు పట్టికలను విదేశముల కనుపగూడదని జర్మనీయులు నిరోధించుటచే, వారిసవ్వపరి మితిని వెలువరింప వీలులేకుండెనని ప్రజాసభయందు మెక్లర్డు సమగరనిరి.

ఆస్ట్రీయా

యుద్ధాంతము; లుడెండ్రాపుగారి అభిప్రాయము.

ఆంస్టర్డుము, డిసెంబరు 8:—వియన్నా వార్తాపత్రిక ప్రతినిధిగో మాట్లాడుచు జనరలులు డెండ్రాపుగా రిట్లు చెప్పిరి:—యుద్ధ మొనడును ఎవరికిని గావండ్ నంత మొందజాలదు. జర్మనులుచుల కనుకూలముగ నే అంత మొందును. రుష్యా వారిసంధినిగూర్చి మాట్లాడుచు దొరతనమువారు తమ మాటకు ప్రజల బద్ధులుగనుంచి సంధివరకుల నడపుటకుతగినపూచీక త్తు ఉండవలయును. అన్ని జాతులవారికిని తాత్కాలికపు సంధి పొసగవలెను. ఏలనన జలాంతరముల పని యాగిపోవు టయే గాక మిత్రమండలివారు తమ స్థితిని బలవత్తరముచేసి కొనగలరు. జర్మను మిత్రులకు సరఫరాలు రాజాలవు. అందు వలన తాత్కాలికసంధి చాల స్పష్టకాలమే యుండగలదు. లేకున్న నైనికస్థితికి చాల నష్టము కలుగగలదు. ఆధునిక యుద్ధము వివిధసైన్యములకు జరుగుయద్ధము కాదు. వివిధ జాతులకు జరుగుయద్ధము. యుద్ధ మంతముకానలేనన్న కేత్రు ప్రజల పరాధనముతో నంత మొందగలదు. మునుపటివలె నిప్పుడు నిశ్చయయుద్ధములు లేవు.

తురమ్మలు జెరుసలమును విడచుట.

లండను, డిసెంబరు 4:—సేలస్టీను రంగముననున్న రైటుగారి విలేఖకు డిట్లు నవంబరు 27-న లేడిని తలచినవెను:—తురమ్మలు జెరుసలమునుండి ఆనేక ప్రతములను పొరులను వైదేశములకు నడపిరిననమ్ముటకు తగిన ఆధారములుగలవు. తురమ్మలు వైరేలిదులవద్ద తమదళము లన్నటిని కేంద్రీకరించి, ఇల్లిదువద్దనే వారిజోషా నాగారు నూర్వారెటు వయపునకు గడలకుండ కొంతకాలము నిల పెట్టిరిని చెప్పుదురు. ఇన్నట్లు నిక వెనుదిరిగిన జెరుసలము పోయిన దని గ్రహించి వారచట ప్రబలముగ యుద్ధముజేయ నిశ్చయించుకొనిరి.

లండను, డిసెంబరు 4:—సేలస్టీను నుండి ఇట్లు తెలియ జేయబడుచున్నది. ఇవటి స్థితి తులు మారలేదు. మాదళములు కొన్ని దాడివెదలి వారాజామే దక్షిణతటమునందున్న తురు మ్మదళమునంతటిని పట్టుకొనినది. టిల్లేరము సమీపముననుండు తురుమ్మల కందకకంత్తులవై ముహూములు బాంబుల వేసెను.

ఫిల్లీ

రాజప్రతినిధిగారికి వచ్చిన యుద్ధవార్త

డిల్లీ, డిసెంబరు 5:—హిందూజేత మంత్రిగారు 4 వ తేదీని రాజప్రతినిధిగారి కీక్రింది తంత్రివార్త నంపిరి.

కేంద్రానికి పశ్చిమమున కేత్రువు లనేకసారులు తీవ్ర ముగ నెదిరించిరి. హిందూజేత పంక్తిని భేదించినపుడు బ్రిటిషు వారొనరించిన ప్రయత్నములనే జేయవలయునని వారి యుద్దేశ్యము కేత్రులు మొదట నాకస్మికముగ వచ్చుటవలన నా ముఖ్య ప్రదేశమునందు కొంతభాగము నాక్రమించుకొన గలిగిరి. అందువలన రంగమంతటికిని తాత్కాలికముగ మహా భయము గలిగెను. అయినను బ్రిటిషువారు వెంటనే క్రొత్త దళములను తీసికొనివచ్చి, టాంకులసహాయమున ఆక్రమితస్థల మునుండి చాలవరకు వారి నావలకు తరిమిరి. బోర్లోనువనమున నతిప్రాముఖ్య స్థలమునందు బ్రిటిషువారు చివరవరకు తమయధికారమును నిలబెట్టుకొన గలిగిరి. ఇన్ని దినములనుండియు జరిగిన యుద్ధఫలితముగ బ్రిటిషువారు మాగ్నీయమునుండి వెనుకకు మరలవలసిన వారైరి. అయిన వారి ప్రధానలాభములకెట్టి లోప ములునురాలేదు; హిందూజేత పంక్తిని కేత్రువులు మరలనాక్ర మించుకొనకుండ బ్రిటిషువారు నిలువరించిరి. కేత్రు సైనికుల ననేకుల వారుచంపిరి.

పరాసు రంగమున ముఖ్యమైన విశేషము లేవియు తెలుపబడలేదు.

ఇటలీయులు తమ ప్రదేశముల గాపాడు కొనుచు న్నారు. అయినను పెద్దపెద్దకేత్రుదళముల సంచరించు చున్న టుల తెలియుచున్నది. మరియొకమారు వారెదిరుతురని తలంప బడుచున్నది.

తురుమ్మలు ఆనేక స్థానికయుద్ధముల నొనరించిరి. కాని ఎట్టిలాభమును లేకపోయెను.

జర్మనులు తూర్పు ఆఫ్రికానుండి పూర్తిగ తరిమివేయ బడిరి. అచట నిలచియుండినప్పిన్న సైన్యము సయితము పోర్చుగీసు వారి ప్రదేశము లోనికి బోయెను. జర్మనులవలన సామ్రాజ్యమంతయు నిప్పుడు మిత్రమండలివారి యాధీనమున నున్నది.

కొంతమంది రష్యాప్రతినిధులు తాత్కాలిక సంధిరాయ బారముల నిమిత్తము జర్మను. ప్రధానకార్యాలయమునకు బోయిరి. రష్యాలో ననేకమంది వారి కార్యము నంగీకరింపలేదు. దక్షిణ రుష్యాజేతము పెట్రోగ్రాదుతో సంబంధమును ద్రెసిన్ స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించెను.

లండను, డిసెంబరు 5:—వైమానికు లొనరించిన పనిని గూర్చి మాన్సు హేగుగారిట్లు చెప్పిరి:—పోరువారుమాడున కేంద్రాయి రంగమున మావిమానములు కేత్రువులవై బాంబుల వేసినవి. ఈప్రసూన కుత్తర తటమున జరిగిన పదాతిదళమునకు సహాయమొనరించిరి. కేంద్రాయికి పశ్చిమతటమున మావైమానికులు 291 బాంబులను వేసిరి. కేత్రువిమానములు రెండింటిని సేలగులద్రోసితిమి మావిమానములు రెండు కనిపించుకున్నవి.

ఈ సెల 9 వ తేదీ బాపట్లలో జరుగబోవు ప్రత్యేకపు కరణములసభకు మన పుణ్యవశమున, మన అభివృద్ధినిగురించి కృషిసలుపుచున్న మా రావుబహద్రుడు మోచర్ల రామచంద్ర రావు పంతులుగారిగ్రాసనాధిపతిగా నుండుటకు అంగీకరించి యున్నారు. మనకు కలుగుచున్న కష్టములు అన్నియు శ్రీ పంతులుగారికివశమయ్యె యున్నవి గాన యీ తరుణములో మనలో బుద్ధిమంతులు వారికి సహాయమై వారిచే మనజీతము లు అభివృద్ధినిగురించియు, మనకుకలుగుచున్న యిబ్బందులను గురించియు, నొక విజ్ఞాపనమును తయారుచేయించి కేర్వలో మద్రాసునకు దయచేయవలెయున్న శ్రీ కార్యదర్శిగారికి సమ ర్పించుకొనుటకు మన మందరము త్వరపడవలెననియు ఈ సంఘాభివృద్ధికి మనమెల్లరు మొదట కృషిసల్పుట మన కర్తవ్యమనియు, సత్యవోలు రామారావుగారు మేడపాడునుండి మాకు వ్రాయుచున్నారు. (మా మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించుటలేదని మాకు వ్రాసిరి. ఇయ్యది 5 వ తేదీ వారపత్రికలో ప్రకటించియుంటిమి. ఆ || ప || స ||)

తిరుచనాపల్లి బ్రాహ్మణే ర విద్యార్థులు:—మైది ద్యావులు ఈసెల 7 వ తేదీని ఒకసభను జరిపి ఇటువై ప్రతి వత్సరమునకు రాజధాని బ్రాహ్మణేకర విద్యార్థి మహాజన సభను జరుపుటకు తీర్మానించిరి. మొదటి సభ 1918 న సంవత్సరములో తిరుచనాపల్లిలో జరుగును.

తుని వార్తలు.

(స్వకీయ విశేషమున కద్దమండి)

కాలస్థితి - ఆ రోగ్యము.

తుని, డిసెంబరు 4:—వర్షములుతగినవి.పంటలు బాగుగ పండలేదు. నుమారు రెండుమూడు మాసములనుండి కలరా దేవత వెలసి నేటివరకు ఫలహారము జేయుచున్నది. ఆకాలములో నీ దేవత మ మృత్యుగ్రహించుటచే నిక చాలకాలము వదలిపెట్టదని తోచుచున్నది. విశాఖపట్టణములో మహమ్మారి దేవత ప్రవేశించినదని కొందరు ఈగ్రామమునకు భయపడివచ్చి నారు. కాని యిక్కడ కలరా అప్పు యున్నదని యెరుగరు కాబోలు! చావన భయపడక రారమ్మని యెదుర్కొని పోరు మ్రొందవలె యెట్టిదుస్థితికి దిగినది?

సింహాద్రిజగపతి ధియేటరు.

శ్రీ మహారాజీ సాహెబ్బావారు లేటు జగపతింద్రుని స్మారకచిహ్నముగ వ్రేపేరున మొక నాటకధనము నిర్మించి నారు. పోయిన నవంబరు నెలలో గృహప్రవేశ మహోత్సవ మైనది. భవన మతిసుందరముగ నున్నది. శ్రీ వారి యల్లురగు రాజా చింతలపాటి సూర్యనారాయణరాజు బహద్రువారి సహాయ విశేషమున నీ మందిరమంత త్వరగతయారైనది. ఎన్నే టుమరమ్మతు సూర్యవైజయ పేరి చెర్ల ఆప్పలరాజు గారు కడుచురుకుగను స్వంతపొగను భావించి దేశాభిమాన మును గనబరచి నాటకకాలపనివిషయమై శ్రద్ధదీసికొననందు కు వారిని బహూకరించుచున్నాము. ప్రస్తుత మానాటకకాల లో మదరాసు కృష్ణ గానసభవారు నాటకములు వేయుచు న్నారు. రాబడి బాగుగనే యున్నది. కాని,పండిత జనరంజక ముగ వీరు ప్రదర్శింపలేకున్నారు. వీరు వేయు నాటకములు కేవలము కల్పితములు పురాణ వృత్తిరేకములు అని కొంద రభిప్రాయపడుచున్నారు. వీరికంపెనీలో శ్రీలుకూడ ప్రాత్రముల ధరించుటచే రాబడి కొంతవరకు పెరుగుచున్నది. చరిత్రాత్మక నాటకములనింతవరకు ప్రదర్శింపలేదు. ఇటువైసైన వీరావిష యమై కృషిచేసి యట్టి నాటకముల ప్రదర్శింతురు గాక.

రామానుజ పుస్తక భాండాగారము.

ఈగ్రంథాలయ మిదివరకు నాలుగేడలక్రొంద స్థాపింప బడి అప్పటినుండి ప్రయమేటు మేనేజిమెంటులో నుండి యీ నవంబరు 17 వ తేదీని పల్లిప మేనేజిమెంటు లోనికి వచ్చినది. మువ్వూరు బ్రట్టీలు ఏర్పడిరి. భాండాగారము నభివృద్ధి లోనికి తెచ్చుటకు కట్టడిట్టుచు గు నిబంధనల నేర్పరచి పురప్రముఖ వర్గములో చాలమందిండు కార్యనిర్వాహక సంఘ సభ్యులుగాజేరి పనిచేయ నిశ్చయించినారు. లేటు రామానుజ రావుగారి పేరుననే ఈ భాండాగారము కాశ్యత ముగా వర్ణింపఱు గ్రామస్థులంద రేకగ్రీనముగ నంగీకరించి వారియందు గల స్నేహవాత్సల్యములను బాటించి తమకు దొరిచిన విధమున పనిచేయ బూనుట శుభదాయకము—ఈవిష యములో కృషి సల్పిన మాంధాత నరసింహారావు పంతులు వి. యే గారికి మందన కేతంబులు.

నూతన కార్యనిర్వాహక సంఘము.

రాజాకలిడిండి కుమార సత్యనారాయణ రాజుబహూ ద్రుగారు ఆధ్యక్షుడు, దేవులపల్లి లక్ష్మీపతిశాస్త్రిగారు ఉపాధ్యక్షుడు. చెన్నపీరాజుగారు కోశాధిపతి, గుంటూరుశిరా రామదీక్షితులుగారు కొండపల్లి జగన్నాధరావుగారు కార్య దర్శులు. వీరుగాకనిక నేనమండు సభ్యులుగలరు. ఆధ్యక్షుని, ఉపాధ్యక్షుని, కోశాధిపతిని బ్రట్టీలుగ నేర్పరచిరి.

సీతాస్వేషణము లేక లంకా దహనము.

అయిదంకముల నాటకము.

ముద్దులొల్లు పద్యములు!! క్రావ్యుడు పాశ్చిమట్లు!!

ఇశ్వరి మృదుమధురవైరిని వ్రాయబడినది. జనసామాన్యమున కెల్లరకు మహోధకము. ప్రదర్శన నాటకముగ నున్నది. శ్రీకృష్ణసూరితమైన చక్కని కర్ణాటకాది వర్ణమట్టు లతో నిండియుండును. ఒక పర్యామము చదివినను ప్రదర్శించినను విశవరు. దీనిని గూర్చి నెల్లూరు వాస్తవ్యులును బందర నోటిలు కాలేజీ ప్రొఫెసరు శ్రీయ్యత ముత్తరాజు సుబ్బారావు, ఎం. ఏ. గా రొసరిగిన యగ్రామమును చదివిన ఈనాట రాజముయొక్క ప్రాశస్త్యము చదవవలకే బోధపడును. ల యు. 1-1-00 తపాలాలి వేరు.

పసుమయ్య నారాయణశాస్త్రి,
(9-1) భోజ్జిటి పేట, 20-యరు.

ప్రజాభిప్రాయములు

I

గౌ. ప. యస్. కృష్ణారావు, గౌ. భూపతిరాజు
వేంకటపతిరాజు గార్లకు.

ఆయా

“స్వేచ్ఛా పుస్తకాలపై” అను సెక్ వ్యాసమును, నేను
“స్వేచ్ఛా” 8 తేదీన ప్రకటించిన ఆంధ్ర దినపత్రికయందు
వ్రాసియుంటిని. ఆ వ్యాసములోని విషయమై ఏమిశోకము
కలిగించునోనినట్లు కానుపించదు. ప్రజాప్రతినిధులకు ప్రజ
లకు కలిగిన సంతోషములను వాపుటకు శ్రద్ధవహించుట కర్తవ్య
మని విన్నవించుచున్నాడను.

తోటపల్లి, గూడూరు. పొణకా పెంచలురెడ్డి.

II

శ్రీ పంచముఖేశ్వరస్వామి లేబరర్స్ నైటుస్కూలు
సాలూరు.

ఆయా

సాలూరులో క్రొత్త ‘క్రిపంచ ముఖేశ్వరస్వామి లేబ
రర్స్ నైటుస్కూలు’ అను నొక రాత్రి ధర్మపాఠశాల స్థా
పించబడినదని సంగతి ఆంధ్రపత్రికలో కొన్ని మాసముల ప్రక
టికమగుటచే ఎల్లరకు విశదమై దీనియందు శ్రద్ధవహించి రికన్వె
జు చేయించిన, 1. వికాఖపట్నంజిల్లా స్కూల్స్ అసిస్టెంటు
యిన్స్పెక్టరు ముప్పయ్యరంగార, బొబ్బిలికేజి స్కూ
ల్స్ సబ్ అసిస్టెంటు యిన్స్పెక్టరు పి. తమ్మన్నపంతులుగా
ర్లును ఎంతయు వందనీయులు. ఆంధ్రపత్రికాభిమాన నైటు
స్కూలును వెల్లడిచేయించిన, ఆంధ్రపత్రికాభిమానమున నైటు
రాజ్ కి కానివానిని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికి మాయె
క్కు అనేక పంపినవారములు. ఈబడి కేవలము ధర్మబుద్ధితో
స్థాపించబడినది. పగుల తీరుబడితేకను, పగటిపడులలో చదు
వుకొనుటకు వయస్సు మించినట్టియు ద్రవ్యములేక చదువుమా
నుకొన్నవారికిని ముఖ్యముగా తీర్పునవారికినిగూడ ఉప
యోక్తముగా నుండునటుల రాత్రులయందు యిచ్చోట విద్య
గలపబడును. ప్రాధికార కోడి రామమూర్తి నాయకుగారు
సవ.బరు 5 తేదీని యీ గ్రామమునకు దయచేసినపుడు, స్కూ
లుకు సహాయము చేతుమని సెలవిచ్చిరి. ఏకాగ్రమువల్లనో
వారిసహాయలాభము, వారిద్యమము మేము చేసినను సాలూరు
లోకొకకామెను. వారుపార్వతీపురమువెళ్లినపిదప 25-0-0
సహాయము మాత్రము మనియార్డురద్దారా అంపెదమని సెల
విచ్చిరి. సదరు నైకము మాకు యింకారానందున, వారది,
అంపెదమలకు యిందు మూలముగ కోరుచున్నారము. ఈ
గ్రామములో యెవరును దీనియందు ఆహ్వానముగలిగియున్నట్లు
రూపించెను. తక్కువ పుణ్యమాత్రము కొద్దిగా వసూలయినని
గాని ముందుమును లేదు. ఇది వర్తకపులము జమిందారి
రాజధానియు అయియుండి నందువల్లన, 17000 జనసంఖ్యగల
బట్టీలో ఈస్కూలును ఏ మెయిలో బోర్డువారిసహాయము లభిం
చు వరకు దీనిని జరుపుటకు సహాయము దొరకనందువలన చాల
ఆశ్చర్యముగా నున్నది. ఈ నైటుస్కూలుకు యెరివైనను
చందా ఆదాయమునపుడు మిక్కిలుగూడ శత్రువులగుదరును
భయము పొందుటకు అవకాశముగా నున్నది. ధర్మకార్యము
నకు సాధారణముగా అటంకములు గలుగుట సహజము.
స్కూలు చాల ప్రీవ్యిలో నుండుటచే పడిపోవునేమో
యని భయమగుచున్నది. కాబట్టి దీనికి సహాయము చేతు
మని వాగ్దానము చేసిన వారందరును త్వరలో ఆ సహాయ
మును జేయవలయును. జేరనివానిని గూడ దీనికి దోడ్ప
డుదురగా నా యని ఆశపడుచున్నాము. ఆరు మాసములవరకు
అనగా 1918 మార్చి వరకు జీతములు పుచ్చుకొనకుండగ వాగ్దా
నముచేసి నేటివరకు బనిచేయుచున్న నైటుస్కూలు ఈ పా
ధ్యాయులకు మావందనంబులు. దీని విషయమై కడశ్రద్ధవహించి
చుచున్న సాలూరు యూనియను ఛైర్మన్ గారికి మావందనం
బులు. క్రొత్తగా మా నైటుస్కూలులో మాలలు మున్నగు
వారు చేరుచున్నారు. వారందరకును ఫలకలు పుష్కములను
యాయ నుద్దేశించియున్నారను గాన మాయదర్శిమానముంచి
సాహాయ్య మొనరించెదరని జేరనివానిలనునేను చూచుచున్నాను.
సాలూరు

కే. వి. రమణయ్యశర్మ.

పారిశ్రామిక సంఘమువారు నిన్నరాత్రి బొంబయి
నుండి లాహోరునకు బయలుదేరిరి.

బొంబయి దొరతనమువారి మందిరమున 4 వ తేదీని గవ
ర్నరుగారిక సభ జేయించిరి. సభయందు బిరుదచిహ్నము
లాసగబడెను.

వ్యవసాయసంఘము వారి రీసంతకమున 10 వ తేదీ
నుండి 15 వ తేదీవరకు పూనానగరమున సమావేశమగుదురు.

పోస్టువారు ప్రభువుగారు మరణించిరి.

ఆలిపూరు జైలులో నుండు నిర్బంధితు లందఱును
తిండి తినమని కట్టుకట్టిరి. వీరిలో మహానేరముల మొనరించిన
వారును గలరని తెలియుచున్నది.

బొంబయిలోని యావరపదార్థ చిత్రరస్తుప్రదర్శనము
నిన్నటితో నంతమైనది. నిన్నరాత్రివరకు 2½ లక్షల రూపా
యలనైకముకట్టెను. మొత్తము మూడులక్షల యాదాయ
యముండును. కమిటివారి రనుకొనినదానికంటె నూటికి 50
వంతు లధికముగ ధనము ప్రోగయ్యెను.

మొదటి రూపాయి నోటు (నెంబరు 000001)ను బొంబయి
అక్క-పుంపెంటుజనరలుగారు ప్రదర్శనమునకు బహుమానముగ
మొసగిరి. “అవరుడె” నిధికి గాను ఈనోటు ప్రదర్శనమున
ఏలము వేయబడును. హెచ్చుపాట పాడినవారికి నోటు
ఇచ్చివేయబడును. నిన్నటివరకు టాపురుపాట రూ 500 లు.

లండను, డిశంబరు 5:—“డెయిలీ క్రానికల్” పత్రికకు
వెటోగ్రామియండి ఇట్లు తంతువచ్చుచున్నది:—జర్మనులతో
సంధిగావించ నంపబడిన ప్రతినిధులు నలువురు. అందు నైసికో
దొడ్డిగారు కర్మమునందలి కర్మలు లిద్దఱుగలరు. వారు ప్రత్యేక
సంధికి సమైక్యించువారు కాదు. అయిన రుష్యానైసికో స్థితిని
గాపాడు నిమిత్తము ప్రయత్నింతురు. రాయబారులు జరుగు
నంతకాలము రుష్యా మిత్రమండలి రంగముల కెట్టి ఆశాయము
రాకుండ వారు చూచెదరు. రాయబారులందరి ప్రతిక్షణ
కార్యక్రమమును పోలి యటువారిచే తర్కింపబడి ప్రకటింప
బడును. యుక్రేనియను యుద్ధకార్యదర్శి యుక్రేనియను
దళములు బోల్షి లిక్సువర్గము వారికి సహాయ మొనరింపవల
దని కాసింపెను.

Calcutta

Mr. Montagu at Calcutta.

Addresses from Various Bodies.

CALCUTTA, December 5.
H. E. the Viceroy and Mr. Montagu received this
morning addresses from three more public bodies. The
Maharaja of Coosimbazar read the Bengal
Mahajana Sabha's address urging extension of
local self government, introduction of a larger leaven of
popular element in district and local boards, expansion of
local legislative council with two-thirds elected and one-
third nominated, adequate representation to trade and
commerce, special provisions for representation of other
important classes and minorities, articulate or inarticulate,
power of Legislative Council to impose, remit, or
reduce provincial taxation and the appointment of non-
official Indians to half the number of seats in the provin-
cial Executive Council.

The Hon'ble Mr. Fazul Huq read the Bengal Prezi-
dency Moslem League address which was on the same
lines as that of the Congress League Scheme. In addi-
tion the address demanded that the number of
Moslem members in the Executive Council should
be half the total number of Indians, that in all branches
of public services Mahomedans should have adequate
representation of not less than fifty per cent and that an
Advisory Council should be formed consisting of non-offi-
cials to advise District Officers on the matter of daily
administration and that half the number of members
should be Moslems.

Dr. Abdulla Suhrawardy read the Indian Muslim Asso-
ciation address urging that the representation of Hindus
and Muslim in Provincial Legislative Councils by election
shall be equal in number provided that certain number
of seats shall always be reserved for nominated Muslims,
that the Secretary of State's Councils be abolished, that
the Arms Act be modified and that the Moslems should
be adequately represented in the Elective Council.

In the afternoon the Assam Association and Sylhet
Peoples' Association presented addresses both of which
approved of the Congress League Scheme.

Interviews.

Private interviews were granted in the
course of the day to the Maharaja of
Coosim Bazar, the Hon'ble Mr. Fazul Huq,
the Hon'ble Abdul Kaseem, the Hon'ble Aminur Rahaman,
Abdul Latif Ahmed, Mr. M. Rahaman, Dr. A. Shurwardy
Nawab Surajal Islam, Mr. W. C. Madga and the
Hon'ble Mr. K. K. Chanda.

The Indian Industrial Commission left for Lahore
last night.

Bombay

The Bombay Cricket Carnival.

BOMBAY, December 5.
The third and concluding day's contest between Hindus
and Mahomedans in the Quadrangular Cricket Tourna-
ment commenced this afternoon when the Mahomedans
resumed their second innings. Overnight when stumps
were drawn they had two wickets down for 44 and in the
first innings were leading by a narrow margin of 7 runs
overnight not out. Murad and Nazir Husein did not last
long the former being finely held at wicket at 58 and
Nazir Husein succumbing shortly after without adding a
single more. Yusuf Beg and Feroz Khan were now in
partnership and took total to 89 when the former was
clean bowled by Shivram.

The Mahomedan second innings all out at 2-30 P. M.
for 140.

The Hindus Defeat the Moslems by 5 Wickets.

LATER:—The Hindu Mahomedan contest in the Quad-
rangular Cricket Tournament resulted in a sensational
and exciting finish this evening the Hindu eleven in spite
of sanguine expectations to the contrary, qualifying them-
selves for the finals by defeating the Mahomedans by a sub-
stantial margin of five wickets. But for extraordinary ill
luck this margin should easily have been higher. When the
game was resumed this forenoon the position was quite
interesting. On the result of first innings the Maho-
medans were leading by seven runs and in their second
venture had two wickets down for 44, and it was doubted
whether both sides would be able to get through their
second venture with only one day more to go but the
Mahomedan batsmen due to a combination
of circumstances could not justify the high hopes enter-
tained of them and without registering any tall score all
succumbed for a total of 140. Abdul Salam's 29 was the
highest score on the side, Nazir Husein with his 21
coming next followed by Yusuf Beg with 20. In Shiv-
ram and Joshi they found two deadly attackers. Between
them they captured eight wickets sharing the honour
equally.

The Hindus Opened Their Second Innings

at twenty to three with 160 minutes before them to decide
the issue which to result in their favour required
148 runs. They sent in Kantak and Vithal and
the pair setting in well made splendid stand the
scoreboard registering 74 in an hour in a comparatively
rapid time. When Vithal fell his 39 although not high in
itself was quite valuable. He gave good exhibition of
batmanship. Pai the Hindu skipper took his place
and taking a good deal of risk, assisted Kantak to bring the
total to 133 when he was L. R. W. to Saleh Mahomed.
Excitement ran quite high, just when the
result of the game was certainly for the
Hindus but three more wickets were down with the
addition of six to the score and eventually at ten past
five the winning boundary stroke was hit amidst cheer-
ing. Kantak made a splendid stand at the wickets his 67
which included good many fours and one overboundary
being chiefly responsible for the Hindu victory.
His is the tallest score so far in the
match and he played a confident game making amends
for the mistakes made in fielding by giving three Maho-
medan batsman a second life.

There was an interesting interlude of about fifteen
minutes when the Mahomedans were batting. A charger
after unshipping its burden, a mounted policeman, forced
entry into the cricket field and covered the pitch in a
cirous fashion with hundreds of men and two mounted
police chasing after him. He was eventually secured by
an Indian constable to the great relief of the players.
The following are the scores.

Mahomedans' first innings 202.

Hindus first innings 195.

Mahomedans second innings 140,

Hindus second innings 150 for 5 wickets.

The Bombay Food Exhibition.

Satisfactory Results.

BOMBAY, December 5.
The Bombay exhibition of food and household requisites
and fancy fair conclude to-day. Approximate gross
takings upto last night amount to two and a half lakh.
It is expected that the total will amount to three lakhs
which is fifty per cent better than the committee's san-
guine expectations.

The first one rupee note numbered 100000 gift of Ac-
countant-General Bombay to the exhibition is to be sold
to the highest bidder for the benefit of "Our Day Fund."
Rupees five hundred was the highest bid offered for it up
to the last evening.

The Board of Agriculture.

Meeting at Poona.

BOMBAY, December 5.
The meeting of the Board of Agriculture will be held
in Poona this year from the 10th to 15th December.

BOMBAY, December 6.

On behalf of the accused in the G. I. P. Railway riots
case who were convicted by the Special Presidency
Magistrate a few days ago, application for revision has
been made before justice Heaton and Shah. The
application was admitted and seven out
of ten accused person were released on bail.

It is stated that the newly formed Congress Committee
at Delhi is going to invite the Indian National Congress
to hold its next year's session in Delhi and the Delhi
Moslem League to hold the next year's session there.

RANGOON, December 6.

Telegrams of condolence had been received from all
parts of India by relatives of the Hon'ble M. Cowasjee.
As a mark of respect to his memory the Municipal offices
were closed yesterday. The Hon'ble W. F. Rice, Offici-
ating Lieutenant Governor, sent a letter to Mr. B. Cowas-
jee, Barrister-at-Law, expressing his extreme regret at the
death of his brother whose services as public man in
Rangoon in various capacities had been of great value
and highly appreciated by the local authorities.
The loss would be deeply felt. His Honour expresses
his personal regrets and sympathy to the recipient of
letter and requested the same to be kindly conveyed to
other relatives.

THE GREAT WAR

TELEGRAMS.

[Reuter's Agency]

America

U. S. A. and the War.

Stirring Speech by President Wilson.

LONDON, December 5.

WASHINGTON.—Addressing the Congress to-day, President Wilson said he would ask Congress to consider again and with very grave scrutiny the war objectives and measures by which they meant to attain them. The purpose of discussion was action which must move straight towards definite ends. They would not slacken nor suffer themselves to be diverted from the object of winning the war; but it was worthwhile asking and answering questions when they would consider the war won. As a nation they were united in spirit and intention and he gave little heed to those who told him otherwise. After severely trouncing anti-war sections and pacifists, the President proceeded to state reasons for which the war was being waged and the part the United States meant to play in the settlement of its searching issues. The American people desired peace by the overcoming of evil, by defeat once for all of sinister forces rendering peace impossible. They were impatient with those who desired peace by any sort of compromise. He declared that the intolerable thing of which Germany had shown them the ugly face, this menace of combined intrigue and force which they now saw so clearly as German power, a thing conscienceless, without honour and incapable of a covenanted peace must be crushed, and if it be not brought utterly to an end, at least shut off from the friendly intercourse of nations. He further declared that when the time came that peace could be discussed, when the German people's spokesmen whose word could be believed, and these spokesmen were ready to accept the common judgment of nations regarding what henceforth should be the basis of law and covenant for life of the world, then the United States would be willing and glad to pay the full price for peace ungrudgingly. That price would be full and impartial justice at every point and for every nation which final settlement must effect our enemies as well as friends.

President Wilson next referred to what he described as the crude formula of no annexations, no contributions and no punitive indemnities which he asserted that masters of German intrigue had diligently used to lead the people of Russia astray; also the people of other countries where there were agents in order that a premature peace might be concluded before the autocracy was taught its final lesson and the people of the world were put in control of their own destinies. Let there be no misunderstanding. Our immediate task is to win the war. Nothing shall turn us aside from that until it is accomplished. Every power and resource we possess whether in men, money, or materials, is being devoted, and will continue to be devoted to that purpose until it is achieved. Those who desire to bring peace about before then I counsel to carry their advice elsewhere. We will not entertain it. We regard the war as won only when the Germans, through their properly accredited representatives, say they are ready to agree to a settlement based on justice and reparation of the wrongs committed by their rulers. They have done a wrong to Belgium which must be repaired. They have established power over other lands and peoples than their own, over Austria-Hungary, the hitherto free Balkan States, Turkey and within Asia, which must be relinquished. Germany secured by the peace of the world an empire of trade and influence and then sought to establish military and political dominion by arms. The peace we make must remedy that wrong.

President Wilson emphasized that no interference with the German Empire's internal affairs was intended; but he contended that the German people were being deceived in the belief that they were fighting the war of desperate self-defence.

We in fact are fighting for their emancipation from fear. If the German people continue to be obliged to live under their present masters after the war it might be impossible to admit them to the partnership of nations which must henceforth guarantee the world's peace or admit them to a free economic intercourse which must inevitably spring out from their partnership of real peace. There would be no aggression in that which would be inevitable because of distrust. President Wilson proceeded to lay stress on

The Value of the World's Opinion

He said that no representative of any Self-Governed Nation would dare disregard it by attempting such covenants of selfishness and compromise as entered into at the Congress of Vienna, the same baneful influences which prevented the German people from having an opinion of their own which they might set up as a standard of conduct for their rulers had unfortunately pervaded the Russians with disastrous results at the present moment. Dr. Wilson reiterated the declaration made in January that all the nations of the world were entitled to free, assured and un molested access to the pathways upon the sea. He earnestly recommended the Congress immediately to declare the United States to be in

State of War with Austria Hungary

which was merely the vassal of Germany not acting in response to the wishes of its own people. This was the logical course and followed the wishes of the American people. It was true that the same logic would lead to a declaration of war against Turkey and Bulgaria for they were also the tools of Germany but they did not stand in the direct path of the United States' action. We shall go wherever the necessities of the war carry us but we should only go where immediate and practical considerations lead us. "We must face facts as they are and act without sentiment in this stern business." Turning to legislation the President said that laws regarding alien enemies must be extended and also special control established over arrivals and departures of persons to and from the United States. The Legislative programme included making alien women enemies of being kept in at Government detention camps by military authorities in place

of similar institutions where they would be made to work like other criminals. Profiteering still existed to a large extent and there must be a limiting of prices. Other legislation was formulated for the attention of the Congress which, he said, in the present session should concentrate its whole attention and energy on a vigorous rapid and successful prosecution of the great task of winning the war. In a striking peroration Mr. Wilson scathingly condemned the purposes of the Central Powers whose Ministers' secret diplomacy sought to take our very territory away from us and interrupt the Union of State. He eloquently restated the ideals of the Allies with whom he said the cause being just and holy the settlement must be of a like motive and quality. He concluded:—"The supreme moment of History has come. The eyes of the people have been opened and they see. The hand of God is laid upon nations. He will show them favour, I devoutly believe, only if they rise to the clear heights of his own Justice and Mercy."

Further Passages.

LONDON, December 5.

The following is the text of President Wilson's reference to the spirit in which he was of opinion settlement after the war should be made:—"The very deep wrongs committed in this war will have to be righted. That is a matter of course. But they cannot and must not be righted by the commission of similar wrongs against Germany and her Allies. The world will not permit the commission of similar wrongs as a means of reparation and settlement. Statesmen must by this time have learned that the opinion of the world is everywhere wide awake and fully comprehends the issues involved."

The Pure Air Which Governments Should Breathe.

No representative of any self-governed nation will dare to disregard it by attempting any such covenants of selfishness and compromise as were entered into at the Congress of Vienna. The thought of plain people here and everywhere throughout the world, the people who enjoy no privilege and have very unsophisticated standards of right and wrong is the air all Governments must henceforth breathe if they would live. German rulers have been able to upset the peace of the world only because the German people have not been permitted under their tutelage to share the comradeship of other peoples of the world in either thought or purpose. They have been allowed to have no opinion of their own which might be set up as a rule of conduct for their Government. But the Congress that concludes this war will feel the full strength of the tides that now run in the hearts and consciousness of free men everywhere. Its conclusion will run with those tides.

Congress Wildly Cheers the Speech.

The Congress enthusiastically and wildly cheered President Wilson's speech especially the recommendations of war against Austria and that there must be impartial justice in the final settlement. His recommendations of rigorous measures against aliens were also loudly applauded.

Why War Against Austria was Declared?

LONDON, December 5.

NEW YORK.—The Associated Press Correspondent in Washington learns that in a conversation with Congressional Leaders before leaving the Capital on Tuesday President Wilson said that declaration of war against Austria was advised largely because it might be necessary at any time to have American soldiers' aid to Italy.

A Black List of Firms Published.

LONDON, December 5.

WASHINGTON.—The War Trade Board has promulgated a black list of 1600 firms in twenty Central and South American States with whom American merchants are specially forbidden to trade except under special license. The list constitutes the first section of a record which will eventually include the names of firms of most countries of the world including the United States itself. Latin America is dealt with first because a large number of firms there are active in aiding Germany's cause.

The War Situation.

Enemy Seeking a Decision.

LONDON, December 5.

WASHINGTON.—Mr. Baker in his weekly review of the war says:—"The outstanding feature is the ever increasing mobility of action of the forces engaged. The enemy is apparently seeking a decision, realising he cannot endure much longer the strain of trench warfare imposed by the Allies in the west. This explains the attempt to crush Italy where five weeks of desperate fighting have brought him no nearer the real objective. The Italians backed by the Allies are now able to check the Austro-German invasion. The enemy is constantly detaching large contingents from the eastern front, although the season is not propitious for big military enterprises, yet owing to the imperative necessity for the continuance of this mobility, further enemy offensives are anticipated. But the Allies will give the enemy no respite and any German offensive will be promptly met by a counterstroke of great severity. Referring to Cambrai, he says that the British now have the situation well in hand."

Russia

War Will Not End in a Draw.

General Ludendorff Says Central Powers Will Win.

LONDON, December 5.

AMSTERDAM.—In the course of a conversation with a representative of a Vienna newspaper, General Ludendorff said the war would not end in a draw but in favour of the Central Powers. Regarding the Russian armistice he said there must be security that the Government possesses the power to enforce the results of the negotiations. A general armistice would be difficult, as submarine activity would have to be interrupted, so the Entente could improve its position while no supplies reached the Central Powers. The armistice must, therefore, be short, otherwise the military situation would suffer. Modern war, he said, was a war of peoples not of armies. War now terminates with the defeat of an enemy people. There are no decisive battles now as formerly. They merely have an indirect influence on the whole system which decays and collapses.

Peace Delegations.

And Army's Views.

LONDON, December 5.

The Russian wireless official telegram from M. Skliansky President of the Congress of the fifth army states that peace delegation from the Council of the Peoples' Commissaries at the invitation of the Congress arrived at Dvinsk on Sunday. Speeches of delegates provoked rounds of applause. The Congress solemnly promised to destroy all wasp nests of counter-revolution which were obstacles to peace, particularly the nest of Dukhonin, Gotz Avksentief and other traitors of the revolution sitting at Mohiloff. The delegates departed then and the German delegates received them in a neutral zone. There was a demonstration in Dvinsk when banners were displayed inscribed 'long live the Council of peoples' Commissaries.' They will control production and abolish secrecy in trenches. Our spirits are high."

General Dukhonin Killed.

LONDON, December 5.

A Wireless Russian communique says:—"M. Krylenko in a proclamation states he entered Mohileff at the head of revolutionary troops and surrounded headquarters without fighting removing the last obstacle to peace. He strongly condemned the Act of lynch law practised on Dukhonin. The communique states popular hatred has surpassed the limits of reason in spite of all efforts to save Dukhonin. He was thrown out of the railway train at Mohileff station and killed. Korniloff's flight on the preceding day caused this excess. M. Krylenko urges comrades worthy of their secured freedom not to stain the peoples' authority. Revolutionary peoples are fearful in struggle but must be soft after victory. The struggle for peace received new strength. By the fall of the headquarters M. Krylenko in the name of the revolution calls for unity and discipline."

Revolutionists to Attack Headquarters

PETROGRAD.—It is stated that the military revolutionary committee has sent a force composed of reserves of famous Guards regiments and several machine-gun detachments against the General Staff Headquarters.

Collision Expected at any Moment.

PETROGRAD.—General Krylenko's adjutant has telegraphed that General Krylenko has arrived at Vitebsk with detachments of Petrograd garrison and that Cosacks are gathering on their flanks and rear. Reading between the lines of the despatch, a collision is possible at any moment, and according to other sources the first small clash has already occurred with some casualties.

General Staff Surrenders.

PETROGRAD.—The Maximalist news agency states that a telegram from General Krylenko from Vitebsk announced that the general staff has surrendered to Maximalists.

General Korniloff's Escape.

PETROGRAD.—It is circumstantially reported that General Korniloff escaped on 2nd December.

When the Local Armistice Began.

LONDON, December 5.

AMSTERDAM.—A Berlin official message adds that the local armistices mentioned in earlier telegrams began at ten last night.

Arrangements have been made referring to mutual intercourse and military activities. At least forty-eight hours must elapse before recommencement of hostilities in the event of a denunciation of the truce.

Allied Subjects Leave Moscow.

Reuter's correspondent at Petrograd wires that allied subjects are hastening to leave Moscow.

Fraternisation Increasing.

LONDON, December 5.

The Russian military plenipotentiary accredited to the British Army reports that fraternisation has increased especially on the northern and western fronts in connection with the armistice.

Russia and Peace.

Every Stage of Negotiations to be Published.

LONDON, December 5.

A telegram to the "Daily Chronicle" from Petrograd states that peace delegates to Germans number four. They are accompanied by two Colonels of the General Staff who do not sympathise with the idea of an isolated peace but are going to protect the military interests of Russia and Allied fronts during negotiations. M. Troitzky has informed the American Attaché that every stage of negotiations will be published and discussed by the Soviet. The Ukrainian War Secretary has ordered Ukrainian troops not to support Roithavik's peace manoeuvres as it involves a risk of the breach of Russian front and invasion of Ukraine.

TELEGRAMS.

A telegram to the "Daily News" from Petrograd says that Peoples' Commissaries have issued a manifesto to the German soldiers which will be circulated broadcast through German and Austrian armies by aeroplanes.

Constituent Assembly Elections. Large Majority Against Maximalists.

LONDON, December 5. PETROGRAD.—Hitherto the election returns show a large aggregate in the provinces against the Maximalists, while the minority in the army is supporting them. The following are some examples of the polling:—

Reutov, in the Don Province, Cossacks, and Cadets together have a seven thousand plurality over the Maximalists;

The town of Elizabetgrad, the Jewish Coalition, eight thousand Socialists, 4,600; Cadets, 3,700, and Maximalists, 1,500;

Nijni-Novgorod, Cadets 3,500, Socialists 1,000, and Maximalists 400;

Penza, Cadets 7,200, Socialist 7,000, and Maximalists 2,700;

Sevastopol, Maximalists are under twenty per cent. of the whole.

Samara, supposed to be a socialist stronghold, there is only a Maximalist plurality of one thousand over the Socialists and Cadets combined.

France

Unity of Action Assured.

LONDON, December 5. PARIS.—M. Pichon, Minister for Foreign Affairs, has announced that the Allied Conference has given happy results, practically assuring unity of action economically, financially, and in military affairs. The needs of the allies regarding finance, munitions, transport and supplies were most carefully studied, and the decisions would guarantee them every satisfaction. The creation of a supreme Inter-Allied Naval Committee had been decided on, while unity of military action had been certainly realised by the allied general staff which was working according to programme. Diplomatically also, complete agreement had been reached in all matters necessary to ensure victory.

Germany

British Gains Exceed Losses.

ALLAHABAD, December 5. LONDON, December 4th.—The "Central News" Amsterdam correspondent quotes Admiral Von Tirpitz as saying in a speech at Essen on the annexation programme that the fact existed—and they must recognise it,—that England so far had gained more than she had lost.—("Pioneer.")

German Casualties Unknown.

LONDON, December 5. In the House of Commons Mr. Macpherson stated that Germany had prohibited the export of official casualty lists, hence totals could no longer be published.

Great Britain

1,80,951 Prisoners in British Hands.

LONDON, December 5. In the House of Commons Mr. Macpherson stated that to November 26th we had taken 1,80,951 prisoners on all fronts of whom 1,27,102 were Germans and 2,092 Austrians and Bulgarians.

The British Forces Near Aden Lord Curzon's Statement.

LONDON, December 5. In the House of Lords Lord Curzon stated that we were holding an arc of about eleven miles from Aden. So far as was known the Turks in the vicinity had no direct communication with Turkey and had not received supplies or reinforcements.

Torpedo Boat Blown Up.

LONDON, December 5. An enemy mine blew up torpedo boat "Edithly".

LONDON, December 5. The death is announced of the Earl of Portsmouth.

The Anglo-Persian Oil Co. Claim from Persian Government.

LONDON, December 5. At a meeting of the Anglo-Persian Oil Company Mr. Charles Greenway stated that the Company was claiming £6,13,887 from the Persian Government for loss owing to the rising in 1915. The profit amounted to £4,15,000, and he estimated that the Government's two million shares could at present be sold for between six and eight million sterling.

Mr. Greenway announced that the Mesopotamian Railway would shortly substitute oil for coal, enabling large economy for tonnage to be effected.

East Africa

East Africa Campaign, What has been Accomplished.

LONDON, December 5. Reuters' correspondent at Harare writes:—We have now secured the line between the two great lakes, and the whole of the area between them is under our control. The whole of the area between them is under our control.

called the south-east quadrant of country, whose size is three hundred by five hundred miles, has been cleared of the enemy. During October and November we accounted for fifty-nine white troops and 269 Askaris killed, excluding bodies which the enemy carried off, and 1,343 whites and 3,975 Askaris taken prisoners. Askaris do not include porters and armed levies. We captured fifty-four machine guns, two four-inch guns, nine field-guns and one howitzer.

Natives Surrender.

Reuters' correspondent wires from Ndauda that 3,500 blacks belonging to General Tafel's force have now surrendered. There are no German military or civil authorities now north of the Rovuma and our occupation is complete. Political officers are being appointed in all districts. Our patrols have penetrated considerably south of the Rovuma.

Western Front

Enemy Attack Broken. Hostile Artillery Activity.

LONDON, December 5. F. M. Sir Douglas Haig's communique to-night says:—Our artillery broke up concentrations east of Gouzeaucourt and in the neighbourhood of Moenvres before the attack could develop. The enemy's artillery has been active in the neighbourhood of La Vacquerie. There has been considerable hostile Artillery activity north of Armentieres, southeast of Ypres, and in the Passchendaele sector.

Supreme German Effort. Hurricane of Fire on Cambrai Front. British Troops Fighting Like Tigers.

LONDON, December 5. Reuters' correspondent at Headquarters says:—The activity mentioned this morning in the region of La Vacquerie was apparently the signal for enemy artillery to blaze up along the whole front from Gouzeaucourt to Moenvres. Our guns thundered in reply and the hurricane of fire has now lasted some hours. A new German division from Flanders has been brought to this front, also various fresh independent units have been identified. Germans appear to be making a supreme effort in this sector, but the correspondent temperately observes that for miles behind our lines is one great silence of extraordinary activity.

Captured German objective maps show that the scheme of the offensive was very ambitious. For example, certain troops had set them as the first day's objective a line which would have carried the left flank two miles from where our front line rested prior to the great drive of November 19th. The actual gain of these same troops was very slight. So far as definite news is available, we are still standing firm at La Vacquerie which may be described as the centre of the German attack, and the enemy has nowhere made progress. Our men are fighting like tigers and have piled up a regular barrier of field grey corpses. We have recovered still more guns temporarily lost during the first onslaught on Friday. During Friday one battery of ten of our machine-guns fired seventy thousand rounds at an average range of twelve hundred yards with ghastly effect.

The Fighting Described. Enemy's Colossal Losses.

Reuters' correspondent at headquarters wires: The Germans made prodigious preparations for yesterday's efforts bringing many train-loads of troops from the Eastern Front. The weather was throughout perfect, enabling our gunners and riflemen to make the best possible marksmanship. It may be computed that no fewer than twelve divisions were thrown into the attack coming on in endless waves across rolling country. Our advantageously posted field batteries caught the Germans at short ranges with devastating effect. Yet at one time sheer weight of numbers carried them through our line south of Marcoing. But a splendidly spirited counter-attack sent them reeling back. Again and again we either beat the Germans back after awaiting the clash in our own lines, or advanced to meet them in a hand-to-hand conflict. Airmen did magnificently. They spotted a large concentration of German Guns and directly contributed to the destruction of many. Whether the Germans renew their colossal costly attempt remains to be seen. Personally I do not believe the rumour that they have massed cavalry ready to break through. We still retain the high country north of La Vacquerie, which considerably minimises any tactical advantage the Germans may have gained from the reoccupation of the ruins of the village. Most methodical activity prevails in the rear of our battle front where the exceptional dryness of roads is facilitating transport and other operations. I think it can safely be said that we are quite ready to deal with any further projects the enemy has in mind.

Results of the Enemy's Attack. Slight Recovery of Ground.

LONDON, December 5. Reuters' correspondent at the British headquarters wiring to-day says:—As a result of yesterday's great German effort La Vacquerie has been left to him and our line has been slightly bent back on a mile front west and southwest of Masnières. We have withdrawn slightly, while it is understood that our line at Marcoing now does not include the whole of the copse of that name. This is practically the sum total of the German recovery of territory effected at a truly appalling price. His effort was admittedly undertaken to recover the lost fifteen miles of the Hindenburg Line and free Cambrai from the present threat. The situation in Bourlon Wood, which dominates Cambrai, is unchanged.

Useless Sacrifice of Life.

ALLAHABAD, December 5. LONDON, December 4th.—The German attack on General Byng's army appears to be following the course of every German attack on the western front since gas surprised the Canadians at Ypres in 1915, the initial success being followed by a great but useless sacrifice of life. By all accounts the week-end attacks have been delivered by masses of men and proved regardless of losses in the Passchendaele sector.

According to the "Journal's" correspondent on the British front, the enemy has issued twenty divisions collected from everywhere where reserves were available. These were hurled like an avalanche against the British on Friday, Saturday and Sunday. The officers serving under the orders of the Crown Prince of Bavaria relied upon avoiding the disgrace with which they were threatened by retaking the Hindenburg line and throwing us back from the ten villages from which we drove them. They have only succeeded and at a cost disproportionate to their sacrifices in getting near Lateau Wood and the ruins of the village of Villers Guislain. This is a poor result indeed.—("Pioneer.")

LONDON, December 5. This afternoon's communique from Marshal Haig says there has been usual reciprocal artillery firing on battle fronts.

To-night's French communique says:—There has been violent artillery action on the right of the Meuse and in Vosges.

LONDON, December 5. In the communique regarding aviation Marshal Haig says:—Aeroplanes on Monday bombed and machine-gunned villages in enemy occupation on Cambrai battle front and also co-operated with infantry in local fighting eastward of Ypres. They dropped at night 291 bombs on a village westward of Cambrai some pilots making three consecutive trips. Two hostile machines were driven down two of ours are missing.

LONDON, December 5. This afternoon's French communique reports fairly lively artillery firing on the right of the Meuse. We brought down yesterday two German aeroplanes and forced six others to land in their own lines.

Palestine Front

Turks Remove Archives from Jerusalem.

LONDON, December 5. Reuters' special correspondent with the Palestine field force telegraphing on the 29th November says:—There seems to be good ground to believe that the Turks have removed archives and many civilians from Jerusalem. The Turks are concentrated at Birah and Ildid. The latter was where Joshua commanded the sun to stand still. And they are preparing a determined stand realising that Jerusalem is lost if they give way.

Turkish Communications Bombed.

LONDON, December 5. The Palestine Communique says:—The situation generally is unchanged. Eastern county troops made a raid and captured the whole garrison of the Turkish post southward of Nah Raji. Our aeroplanes successfully bombed Turkish communications in the vicinity of Tulkeram.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Delhi

War Cable to the Viceroy.

DELHI, December 5. H. E. the Viceroy has received the following telegram from the Secretary of State for India dated the 4th December 1917.

The enemy have been attacking repeatedly and in great force west of Cambrai, intending by an enveloping movement to pinch off the salient made by the British when they broke through Hindenburg line. The German attack has been on a scale only equalled by attacks on the Ypres in the first year of the war. The enemy by initial surprise were able to penetrate some distance within the salient and for the time to endanger the whole position, but the British bringing up reserves, dismounted cavalry and tanks, drove them out of most of the ground gained and the British have maintained their hold throughout on the very important high ground of Bourlon Wood. The net result of several days fighting is that the British have had to withdraw from Masnières, but have held their most valuable gains, have prevented the Germans recapturing the Hindenburg line, and have inflicted very severe losses on the Germans, who in attempting to gain their object had dived across the open in dense waves of men.

Nothing important is reported from the French front. The Italians are maintaining their positions, but movements of large bodies of the enemy are reported and a further attack is expected.

The Turks have made a number of local attacks all along the British line from the neighbourhood of Jerusalem to the sea, but without causing any change in the position.

The Germans have now been completely evicted from East Africa the small force remaining having fled to Portuguese territory very short both of munitions and food. The whole German Colonial Empire is now in the possession of the Allies.

Certain Russian delegates have proceeded to German headquarters to negotiate armistice but their action is repudiated by a large portion of Russia and south Russia has proclaimed itself independent of Petrograd.

Investiture Ceremony at Bombay.

BOMBAY, December 5. The reception held last night at Government House, Malabar Point, was attended by a representative gathering of about twelve hundred people. H. H. the Governor presented a number of decorations at an investiture ceremony.

సంగ్రామము, అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు.

(వెనెడెంటు విల్లునుగారి గంభీరవాదము.

వాషింగ్టన్, డిసెంబరు 4:— కాంగ్రెసు మహాసభ యందు విల్లునుగారు నేడు గంభీరముగ నుపన్యసించిరి. యుద్ధపుటాళియములను, ఆశయములను కార్యరూపక మొనర్చుట కవలంబించు మార్గములను, మరల పరిశీలింపుడు. విజయమందు టయె సమరమున మన గమ్యస్థానము. గమ్యస్థానమును చేరుట యందు మందగమనము గాని, గమ్యస్థానము నేమరుటగాని మనము సహింపజాలము గాని సమరముం దేదళ విజయదళయ విజృంభించినదియు వ్యక్తపరచుకొనుట యుక్తము. అమెరికావారందరే యభిప్రాయమై యున్నారు. అట్లు లేదని చెప్పవారి వాక్యము లసత్యములు గాన పరిగణింప నగత్యములేదని చెప్పయ విల్లునుగారు కాంతి వాదులు మున్నగు వారల ఖండించిరి. యుద్ధమేల జరుగుచున్నదియు అమెరికావారి యుద్ధమున నెట్టి భారమును వహించునదియు పిదప నధ్యక్షుడు చర్చించెను. లోకమున కాంతివెలయకుండ నవరోధము కలిగించు దుర్వర్తనలను జయించి లోకమును కాంతివంత మొనర్చు నమెరికావారి వాంఛ. ఏదియో యొకతీరున సంధిజేసికొనుట కమెరికావారికి సరిపడదు. ఆత్మగౌరవ విరహిత యై, సంధిపత్రముల నతికమించి, కపటోపాయము లెన్నియో గనబరచిన జర్మనీరాష్ట్రము పూర్తిగ నసహాయ గావలయును లేక యితర జాతులతో నీరాష్ట్రమునకు మైత్రి లేకుండునట్లు బహిష్కరింపవలయును. సంధిచర్చలు వెలయగల కాలము సమాపించి, విశ్వాసార్హులగు నాయకులు జర్మనీయుల పక్షమున నిలుచుటకు కాంతి నిమిత్త మొనర్పవలసిన త్యాగములను అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు వారినర్పగలరు. అన్ని విషయముల యందును ప్రతిజాతికిని సంపూర్ణ మగు న్యాయము దొరకవలయును. సమరాంతమున జరుగు నీ పరిష్కారము మన శత్రువులకే గాక మిత్రులకు గూడ వర్తించును.

నూతనమగు రాష్ట్రముల వశపరచుకొనగూడదు. నష్ట పరిహారము లుండగూడదు—ఈమున్నగు కపటవాక్యములతో జర్మనీయులపై వెంటలు రుష్యరాష్ట్రమును తప్పుద్రోవను బెట్టిరి. రుష్యులందేగాక మరికొన్ని రాష్ట్రములయందుగూడ నిట్టి దుర్బోధనల జరిగినవి. త్వరలో, ప్రస్థానిరంతుకప్రభుత్వమునకు గించు నుద్దేశముతోడ వై తీరున బోధలు జరుగుచున్నవి. యుద్ధమున విజయమందుటయే మన ముఖ్యోద్దేశము. ఇతర కార్యములు మనల సీమార్థముననుండి తొలగింపగూడదు. మనయాధారములన్నియు వైకార్యము క్రింద నే వినియోగమగుచున్నవి. ముమ్మందుగూడ మన ధనము మన నైస్యములు మున్నగునన్నియును సమరవిజయమునకే యుపయోగపరుపబడును. సంపూర్ణమగు విజయము సొందకుండు సంధిజేసికొనవలసినదని చెప్పవారి సలహా మన చెవులకెక్కదు. ధర్మమార్గముల ననుసరించిన వ్యవహార పరిష్కారమునకు జర్మనీయుల ప్రతినిధు లంగీకరింప సంసిద్ధులై, తాము నట్లిన క్రొవ్యములకు పరిహారముల సొనగుదుమని వారు పలుకునపుడు యుద్ధమునందు జయమునందినట్లు మనము విశ్వసించవచ్చును. స్వచ్ఛందములగు బొల్గల రాష్ట్రములు, తురుష్క రాజ్యము, ఆస్ట్రీయా హంగరీలపై జర్మనీ యులు తమ యధికారమును స్థాపించి యున్నారు. ఈరాష్ట్రములను జర్మనీయులు విడువవలయును. కాంతిసమయమున జర్మనీయులు లోకముం దెల్లడలన తమ వర్తకమును వ్యాపింపజేసికొని, అన్నిప్రభుల యందును పలుకుబడి గలిగి నిజమగు సామ్రాజ్యమును కలిగియుండిరి. అట్టిస్థితియందుండి యు, భుజబలమున రాజకీయమగు సామ్రాజ్యము నేర్పురప యల్పించిరి. మనమొనర్చు సంధి మైత్రికృత్యమును సవరింప వలయును.

జర్మనీదేశపు రాజ్యాంగములతో నెట్టి జోక్యమును కలుగజేసికొనబడ దనియు, ఆత్మగౌరవార్థమై యుద్ధ మొనర్చుచుంటి మని జర్మనీదేశపు ప్రజల కొక దుగభిప్రాయము కలిగింపబడిన దనియు విల్లునుగారు తొత్తి పలికిరి.

తూర్పుఆఫ్రికా సేనాని కభినందనము.

లండన్, డిసెంబరు 5:— ఇటీవలివిజయముల కభినందించుచు యుద్ధమంత్రివర్గము వారు తూర్పుఆఫ్రికా సేనాని కొక తంత్రీవాదనసేపిరి. ఉష్ణప్రదేశమున, శత్రువుల కల్పించిన యవరోధముల సరకుచేయక, వారిల నోడించుటయందు సైనికులు గనుపరచిన ధయిర్యసాహసములను, ఓర్పుసంపద యును మంత్రివర్గమువారు ప్రస్తుతించిరి.

సమకాలికాభిప్రాయములు.

ఆంధ్రేతర రాష్ట్రములు—ఆంధ్రోద్యమము.

ఆంధ్రోద్యమ వ్యాప్తికొర కేకదీక్షగ మూడుసంవత్సరములనుండి పనిచేయుచుండిన సంచారకార్యదర్శి బ్రహ్మశ్రీ దేవులపల్లి స్వామికృష్ణగారు గంజాము. మండలము నుండి కర్నూలు మండలమునకేగి కడప-కర్నూలు మండలములలో సంచారము చేయబోయి యుండిరిని యాంధ్రప్రపంచ మీవరకే యెఱిగియున్నది. అటనుండి వీరిపుడు స్థాయిసంఘ కార్యదర్శిగారి నెలవొంది కర్నూటదేశమునకు అనగా ధార్వాడ, బెల్లూరు, బీజపూరు, హుబ్లీ, కార్యాయమున్నగు ప్రాంతముల సంచారముజేసి ఆంధ్రతత్వమును బోధింపవలసిగిరిని వినుటకంటే సంతోషించుచున్నాము. ఇపుడు వీరు ధార్వాడలో నున్నారు. గతమాసము 27, 28, 29 తేదీలలో ఆంధ్రోద్యమమునుగురించి నాయకులతో జర్ప జరిపిరి. తదుపరి 30వ తేదీన బహిరంగసభలో తిడియతిత్వము నుపన్యసించిరి. ఇవటనుండి వైకివెళ్ళుచున్నారు. కొంతకాలము నుండి కన్నడదేశమున ప్రత్యేక కష్టాటక రాష్ట్రమును గురించిన ప్రచలనము, ఉత్సాహము స్థిరపంకల్పము తన్నా యవలయం దుదయించిన దనుట విదితము. తదుద్యమమునకు ఆంధ్రోద్యమము దోహద మొనర్చుట యెఱిగి తేదియనాయకులు ఆంధ్రోద్యమ ప్రచారకుల నామము నపేక్షించుటయు, ఆహారాత్రములు రాజకీయరంగమున వ్యవసాయము చేయుచు ఆంధ్రోద్యమ తత్వమును తరిచి సారమును గ్రోలిన బ్రహ్మశ్రీ దేవులపల్లి స్వామికృష్ణగారి నే పంపుటయు శుభసూచకము. భారతమునందలి ఆంధ్రేతర ప్రపంచమునందంతట స్వామికృష్ణగారు ప్రచారము చేసి ఆంధ్రోద్యమమును విజయవంతము చేయగలరని నమ్ముచున్నాము. ఇట్లు నే పాశ్చాత్యభూములకు వెల్లి యచట ఈ తత్వమును వ్యాపింపజేయుట అవసరము గాదని చెప్పవారెవ్వరు లేరు. ఎచ్చటికి వెళ్ళుటకైనను ఉద్యమతత్వమును జక్కగ నెఱిగిన కృష్ణగారు సమర్థులు. వీరి యవ్యాజ సేవ కవకాశము గలిగించి ఆర్థికవిషయమున దోడ్పడు మహామహులు కావలసియున్నారు. ఈభక్తమెవరికి దక్కుచున్నదో తెలియదు. తమయాశ్చర్యమును మాతృదేశోద్ధరణమునకై వినియోగించుచున్న కృష్ణగారికి పరమేశ్వరుడు ఆరోగ్య భాగ్యమును ప్రసాదించుగాతమని ప్రార్థించుచున్నాము. (హితకారిణి)

శ్రీవేంకటేశ్వర పుస్తకభాండాగారము:—

వాడ పల్లి—2-12-17 తారీఖున యీ గ్రంథాలయంబునందు యీ గ్రామ దేవస్థాన ధర్మకర్తలలో నొకరుగ ను|| రా|| శ్రీ కృష్ణ పల్లి నర్సరాజుగారి యాజమన్యముక్రింద మొకసభ జరుపబడెను. వీరు యీ గ్రంథాలయమునకు రాజపోషకులు గాను మేనేజరుగాను ఎన్నుకొనబడిరి. సం|| ర|| నకు 25 రూ|| కార్యతపుచందాయను గ్రంథము లంచుకొనుట కొకవీరువాయును యిచ్చెదమని వాగ్దానముచేసిరి. వీరు యిటువంటి గ్రంథాలయము లెన్నియేని స్వంతముగా పొసొంప గలుగునంతటి సాహసాదార్యము గలవారని చెప్పట యొక అతిశయోక్తిగాదు. ఈ సభకు విచ్చేసినప్రముఖులలో నొకరుగ జుజ్వరపు బుచ్చి వెంట్రియండ, గారు గ్రంథాలయకార్యకర్తనుగూర్చి యుపన్యసించి తాముకూడ సం|| ర|| కు 12-0-0 యిచ్చెదమనిరి..... తలుపురు విద్యావిషయమై యుపన్యసించిన తరువాత సభయగి నెను. ఇటువంటి భాషాభిమాను లెందరో బయలుదేరి గ్రంథాలయములు నెలకొల్పి భాషాభిమాను పునర్నిర్మాణము చేయుదురుగాక. ఇప్పటికి 250 గ్రంథములును సం|| ర|| 150 రు విరాళములును పోగుపడినది— గ్రామవాసి.

సుప్రసిద్ధ రంగూను సగరవాస్తవ్యులు మా|| లగు మోరార్జీ గోవాస్థీగారు డిసెంబరు 3 వ తేదీన మరణించిరి. వీరు మొదటి తరగతి ఆచార్య మేజిస్ట్రేటుగ నుండిరి. 25 ఏండ్లనుండి యు మ్యునిసిపలు కమిషనరుగ నుండిరి. బర్మాకాసనసభ ప్రారంభింపబడిన దాదగ దానిలో సభ్యులుగ నుండిరి. వివిధ జనోపకార ప్రతిష్ఠాపన లన్నిటియందును సభ్యులుగ నుండిరి. రంగూనునందలి వివిధ భారతజాతుల నన్నిటికిని నాయకుడు. తన జాతికి నాయకుడు. 1905 న సంవత్సరములో కె. వి. హెచ్చి బంగారు పతకము సొందెను. అతని జ్ఞాపకార్థము నాల్గవతేదీన బియ్యపు కొట్లన్నియు మూసివేయబడినవి. అతని కుమారుడు ఆ సగరమునందలి ముఖ్యులగు బారిష్టరులలో నొకడుగ పరిగణింపబడుచున్నాడు.

వృత్తాంతములు

వివిధ పురపాలక సంఘము లిష్టమున్న నిర్బంధోచిత విద్య గలప నుద్దేశించినవారి కట్లు చేయుటకు నిగింప ఆధికారమియ బడవలయునని పేటెలుగారు ప్రవేశవెట్టినవిల్లు ఇంకను తర్కింప బడుచున్నది.

ఎలెక్ట్రీక్లు ఇంజనీరు ఇన్ స్పెక్టర్లు:— హిందూదేశ దొరతనమువారి ఎలెక్ట్రీక్ ఇంజనీరు, ఇన్ స్పెక్టర్ల మహాజనసభ 1918 సం|| జనవరి నెల 7-న తేడి లగాయతు 15-న లేపి వజరు కలకత్తాలో జరుగును.

మెట్రిక్యులేషను పరీక్షకుబోవు విద్యార్థులలో ఇష్టమున్నవారు దేశభాషలందు ప్రత్యుత్తరము నీయవచ్చునను తీర్మానమును బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయమువారు రెండు దినములు తర్కించిరి. తుదకు తీర్మానము తరాభూతమయ్యెను.

పూనాసగరమునందలి భారత మహిళావిశ్వవిద్యాలయమునకు మైనూరు మహారాజుగారు వేయిరూప్యల విరాళమునొసగిరి. ఇటీవల మైనూరు రాష్ట్రమునందు తాముచేసిన సంచారము మూలమున విశ్వవిద్యాలయము నిమిత్తము ప్రాధె సరుకార్యేగారు రూ. 7800 లను వసూలు చేయగలిగిరి

ఉప్పుధరలును, బట్టలధరలును విశేషముగ పెరిగి పోవుటనలన వంగదేశమున పేదవారనేకమంది గలసి దోపిడి నారంభించిరిని తెలియుచున్నది. ఒక పోలీసు సబ్ ఇన్ స్పెక్టరునకు గట్టిగ దెబ్బతిగిలెను. దోపిడిగాండ్రలో మొకడు గుండు దెబ్బతిగిలి మరణించెను. నోయాఖాలి మండలమున సైనికులును సాయుధరక్షక భటులును బహులు గాపాడుచున్నారు.

విరాళములు:— పూనా సగరమున గల ప్రాధెసరుకార్యేగారికి భారతీయశ్రీవిశ్వవిద్యాలయమునకు శ్రీమైనూరు మహారాజావారు వెయ్యి రూపాయలు విరాళము నొసగిరి. మొత్తము మైనూరులో రు 7800 లు ప్రాధెసరుకార్యేగారు ధార్మికులవలన బడయగలిగినది తెలియుచున్నది.

తపాలు మోటారుబండిని నడుపువానికి శిక్ష:— బెంగుళూరులో బిన్ని కంపెనీయంత్రాలము ఇంజనీరు రీడ్సుగారిక దినమున మ్యూజియములోడ్డులో నొకబంగారాముంగిట తమ మోటారుబండిని నిలిపి లోనికి వెళ్లినప్పుడుతలో బండియందుండిన పనిముట్లను ఎవరో ఆపహరించిరినియు పోలీసువారు దొంగను పట్టుకొనుటకు యత్నించుచున్నారనియు నిదివఱకు ప్రాయబడినది. తపాలుమోటారుబండిని నడపు జేయు అనునాతడు అనుమానమువైరి పోలీసువారిచే పట్టుకడెను. వాని గృహము పోదాచేయబడినది. పోయిన పనిముట్లన్నియు వానియింట బయలుపడినవి. పోలీసువారతనిపై కేసు చేసిరి. మేజిస్ట్రేటుగారు నేనెప్పుడికి 1 సంవత్సరము కఠినశిక్షను విధించిరి.

“మోస్టు ఎక్జలెన్టు ఆఫ్ ఆఫ్ డి బ్రిటిష్ ఎంపైర్” అనుకొత్తలిరుదము సృష్టింపబడెను. ఈలిరుదము చక్రవర్తిగారి మొదలు చిన్నిచిన్ని ఉద్యోగియుల వరకును ఈయడగలదు. మొన్నపర్వసలిగారికి నైలుగ్రాంసు క్రాసు పడవి ఈయబడెను. ఈక్రిందివాకి నైలుగ్రాంసు క్రాసు లిరుద మొసగబడెను. (1) బొంబాయి గవర్నరు వెల్లింగ్టన్ గారు (2) కర్నూలు ప్రాదరాబాదు నైజాము నవాబుగారు (3) కర్నూలు మైనూరు మహారాజుగారు (4) మేజరు జనరలు సింధియా మహారాజుగారు.

“డెయ్య కమాండరు”:— మొట్టమొదటి, బిల్లింగ్టన్ సలిగారలు.

“నైలు కమాండరు”:— (1) సర్ ధార్ రాజుగారు (2) సర్ జాను ప్రెస్కాటు హూకెట్టుగారు (3) సర్ ఛార్లెసు రెయిలుక్లీ ఫులండుగారు (4)

“కమాండరు”:— (1) ఓడెన్బర్గ సలిగారు (2) మజి ఫురమురాజుగారు (3) సర్జను లెఫ్టినెంట్ కర్నూలు సర్వవారె ను రోలండు ప్రెక్కు లావెన గారు (4) బొల్బీలి మహారాజుగారు (5) ఆరరు రాబర్టు ఆండర్సన్గారు. (6) అబ్దుల్ ఖలి న్ యూసఫ్ అలిగారు (7) ప్యాట్రిడాల్ రీగు ఆగ్యుగారు.

ఇంక “ఆఫీసరులు” “మెంబరులు” అనేకులు గలరు. ఆసరరి మొంబరు ఒకరు గలరు.

సుందరము ! స్వదేశీయము !! ఉపయోగము !!!

ఆంధ్రమేన 1918 క్యాలండరు

జనవరి 31- తేదీలోపు అమృతాంజనము డిపోవారి రు. 5 ల మందును నొకేసారి గొనువారలకు ఒక క్యాలండరు ఉచితముగ పంపబడును.

ఇతరులకు క్యాలండరు 1-కి వి. పి. ఖర్చులు సహా 0-5-0.

వి. పి. గ కాక, ముందుగా చీట్లు పంపినవారికి క్యాలండరు చేరకున్నచో మా జవాబుదారి యుండదు.

గొప్ప ప్రశంసలుచూపుమే ముద్రింపబడినవి. ఆకాశం గము గలుగకుండుటకు త్వరపడుట యుక్తము.

తామరలైలము	పండ్లపాడి	మోహినీలైలము
డబ్బీ 1-కి 0-6-0	డబ్బీ 1-కి 0-2-0	సీసా 1-కి 0-12-0

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధౌషధము

చక్కని డబ్బీతో! వెల రూ. 0-8-0 ; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-4 -0.

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. అన్ని చోట్లలో విక్రయింపబడుచున్నది.

అమృతాంజనం డిపో,

109, ఫ్రేరింగ్, బొంబాయి.

6, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

క్రికెట్టులయిన గోపాలకృష్ణ గోకలేగారి చక్రపాని

రంగుల చిత్రపటము

ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0.

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

పోస్టు బాక్సు 212 మదరాసు.

శారదాంబ

ఇది శ్రీ భర్తృబోధిని యను నాటకము.

సంఘదురాచార సంస్కరణమునకు మార్గ

మించుజూపబడినది. అందరును జదివి తీర

వలయును. వెల 4 అణాలు. పోస్టేజీ వేరు.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

7, తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు

ఖాదాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక నహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోషధిసారసవరిల్లా

అపరిశుభ్రపు రక్తమువలన జనించు బాధ్యములకు కీరీటుమంటి మందు. కురుపులను, మచ్చలను, గండమాలలను పుండ్రెను, ప్రాంతవోష్యలను అన్ని విధములవలన గలుగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి (28)

వనోషధిసారసవరిల్లా గుణ మిచ్చుట నిస్సంకోచము, సహజమైనను మధ్యవచ్చినను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కీరీటుమంటి పొదరసదోషములను, మలబద్ధకమును కార్యసంబంధమును నొప్పలను పోగొట్టి రక్తమును శుభ్రపరుచును. శరీరాలోగ్యమును గలుగజేయును. 16 రోజులవర కుండుటకు 4 కౌన్సుల బుడ్డిలో అమ్మబడును.

పోస్టుబాక్సు: పి. డి. సావంత్. 144. ఫననవాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144, No. 2, BOMBAY.

చిత్రపావాలపీ ప్రశంస

ఇది రక్తమలతలకి అపూర్వాయ విరచితము.

వెల 0-4-0 పోస్టేజీ అధికము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

ఆంధ్రనర్వకశౌశాల-విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే

రచయించినది. వెల 0-4-0 పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరిమురబ్బ

619

1000 రూపాయలు బహుమాన మియ్యబడును.

మీరు బలహీనులుగా నున్నారా? అయితే డి. మన్నాలాల్ గారి ఇంట తయారు చేయబడిన 'లోక ప్రసిద్ధమైన సాలామిసిరి మురబ్బ' ను నేవించండి. దీనిని నేవించిన యెడల ధాతుపుష్టి, రక్తపుష్టి, విశేషబలము, ఆకలి యుక్తమైన మొదలయినవి కలుగును. స్వచ్ఛమైన ధాతువు మూత్రములలో కలిసిపోవుట, నీరుచురుకు, బహుమాత్ర వ్యాధి, మొదలగునవి మానును. వీనివలన మంచిగుణము పొందిన అనేకులు రంగోన్, పినాంగ్, సిలోన్, ఆఫ్రికా, కలకత్తా, బొంబాయి, మదరాస్, ఈ ప్రాంతముల నుండి బహుమాన పత్రాలకు విశేషముగా పంపియ్య న్నారు. కావలసినవారు అర్థజా స్థాంపును పంపినచో బహుమానపత్రాలకు కాపి పంపుదుము. ఇది అబద్ధ మని రుజువుపరచువారికి పై కను పెరచియొందు బహుమానము యియ్యబడును. అట్లు నిరాకరించినచో కోర్టుమాలముగా పొందగచ్చును. పార్శ్వమును కొనుగొనుట 'డి. మన్నాలాల్' అని యుండుట చూచి తీసి కొన వలయును. అనుపానపత్రక పార్శ్వములో పంపబడును.

వజ్రెంటులు కావలసియున్నది.

15 తులారు డబ్బీ వెల రూ. 2-0-0.

శరీరఖర్చు 1-3 డబ్బాలకు 6 అణాలు.

డి. మన్నాలాల్, ఢిల్లీవైద్యులు, సాలామిసిరి మురబ్బడిపో, బెంగుళూరు సిటీ.

పీపిల్లుపార్కు

వేడుకలు, ప్రదర్శనములు.

(o)

డిశెంబరు 24 వ తేదీ నుండి గాని కొంచెము ముందుగా గాని ప్రారంభమగును.

హిందూదేశ చిత్రకళా, పారిశ్రామిక వస్తు ప్రదర్శనములు జరుగును.

స్వదేశీవస్తువుల నేకములు ప్రదర్శింపబడును.

హిందూదేశ మెంతవఱకు పారిశ్రామిక రంగమున స్వతంత్రజీవనము చేయగలదను సమస్య కిందు తగిన సమాధానము ప్రస్తుతమగును. చిత్రమైన వినోదములు, వ్యాయామప్రదర్శనములు నేత్రోత్సవము చేయుచుండును.

ఈ ప్రదర్శనములకు శ్రీ చెన్నపురి గవర్నరుగారి రధ్యక్షులై యుందురు. వీనిమూలమున లభించు ద్రవ్యమంతయు చెన్నపురి యుద్ధనిధి కొనంగ బడును.

ఇంకను వివరములు కావలయు వారు మదరాసు పార్కు ఫేరు ప్రదర్శనముల కార్యదర్శికి వ్రాయవలెను.

అమృతార్ణవ అవలేహ్యము.

ఈలేహ్యము రక్తమును శుద్ధిచేసి బలమును కలిగించి

కాశ్యతిసుఖము నొసంగును. 219

అరోగ్యమును కలుగజేసి ఆయుర్వృద్ధిని యిప్పించును.

ప్రస్తుతము శాకభక్షణము అను పుస్తకమునకు

వ్రాసిన తపాల ఖర్చు లేకయే ఉచితముగా పంపెదము.

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవింద్,

ఆతంకనిగ్రహ కౌషధాలయం, 157, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

Seeds & Plants.

నానావిధ చెట్ల దినుసులు.

మెడల్లు పొందిన సేలం గ్రేవ్ మామిడి చెట్లు పలు విధమైన చెట్లదినుసులు యింక అనేక విధము లయిన మొక్కల దినుసులు సీమ కాయకూరలు నాటుకాయకూరలు విత్తనములు సరసముగ విక్రయింపబడును. కావలసిన వారు అర్థజా స్థాంపుపంపితే, పటముతో ఇంగ్లీషు తెలుగు క్యాటలాగు పంపులాము. జాబులు ఇంగ్లీషులో వ్రాయవలెను.

ఎన్. కె. ఐ. కాదర్ మీరాసాహెబు.

విత్తనములు, మొక్కవృక్షము.

(959) కుమారస్వామిపట్టి, సేలం.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కుడిపో,

మాంటు రోడ్, మదరాసు.

ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు న్యాయమైన

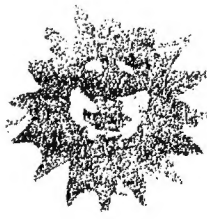
వెలకు దొరకును. క్యాటలాగు ఉచితము.

డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీపతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం.

(946) మేనేజరు.

కుంకుమ పువ్వు

కుంకుమ పువ్వు

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమ పువ్వు మావద్దదొరకును. కొనువారు సూర్యమార్కును గమనింపుడు. కరస్పాకెట్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎన్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
(53) 21, హమ్మం వీధి, బొంబాయి.